

ЕДНА УСПЕШНА ИСТОРИЯ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

ДОКЛАД ЗА
УСТОЙЧИВОСТ ЗА
2024 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБРЪЩЕНИЕ ОТ ГЛАВНИЯ ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР	4
ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОКЛАДА	5
ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ	6
НАКРАТКО ЗА ХОЛДИНГА	6
МИСИЯ, ВИЗИЯ, ЦЕННОСТИ	8
ЧЛЕНСТВА	8
ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА.....	9
ОЦЕНКА НА СЪЩЕСТВЕННОСТТА	10
УПРАВЛЕНИЕ	13
БИЗНЕС ЕТИКА	13
1. Основни принципи на управление.....	13
2. Етично бизнес поведение и ангажименти	14
3. Антикорупционни мерки и контрол.....	15
4. Бизнес отношения и прозрачност	16
УДОВЛЕТВОРЕНОСТ НА КЛИЕНТИТЕ	16
1. Гарантиране на качество и спазване на изискванията	16
2. Удовлетвореност и обратна връзка.....	16
3. Модернизация и иновации	17
СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПРИНОС	18
1. Работна сила и социална роля	18
2. Инвестиции в модернизация.....	18
3. Регионално и национално икономическо въздействие	19
СОЦИАЛНА СРЕДА	20
ОТГОВОРЕН РАБОТОДАТЕЛ	20
1. Заетост и стабилност.....	20
2. Работни отношения и колективни договори.....	20
3. Равни възможности и недопускане на дискриминация.....	21
4. Вътрешна комуникация и диалог	21
5. Социални придобивки и инициативи за служители	22
РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ	22
1. Обучения и квалификация	23
2. Професионално ориентиране, стажантски програми и сътрудничество с образователни институции	23
3. Подкрепа за развитие и ангажираност на служителите	24
ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ	24
1. Управление на здравето и безопасността	24
2. Показатели и анализ на злополуки.....	24
3. Мерки за превенция и контрол на риска	25

4. Обучения и инструкции по безопасност	25
5. Лични предпазни средства и трудова медицина.....	26
МЕСТНИ ОБЩНОСТИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ ..	26
1. Програми за социална ангажираност.....	27
2. Инициативи за интеграция и социална отговорност	27
3. Подкрепа за спорт и активен начин на живот	27
4. Образование, култура и капиталов пазар	28
5. Участие в браншови и работодателски организации.....	29
ОКОЛНА СРЕДА.....	30
ОТГОВОР НА ПРОМЕНИТЕ В КЛИМАТА.....	30
1. Оценка и проследяване на емисиите на парникови газове	30
2. Енергийна ефективност и декарбонизация	33
3. Производство и използване на възобновяема енергия	35
4. Международни регулации и устойчиво корабоплаване.....	35
ОПАЗВАНЕ НА ЧИСТОТАТА НА ВЪЗДУХА И ВОДИТЕ	36
1. Пречистване на въздуха в производствени процеси	36
2. Проекти за опазване на морската среда	36
3. Безопасна употреба на материали.....	36
4. Управление на водните ресурси и пречистване	37
РЕСУРСИ, ОТПАДЪЦИ И КРЪГОВА ИКОНОМИКА.....	38
1. Управление на суровини и материали	38
2. Генериране, третиране и повторна употреба на отпадъци	38
3. Продължителен жизнен цикъл и ремонт.....	39
4. Устойчиво използване на сграден фонд.....	40
ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ.....	41
ПРИЛОЖЕНИЯ	42
КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ.....	42

ОБРЪЩЕНИЕ ОТ ГЛАВНИЯ ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Уважаеми читатели,

Пред вас е първият консолидиран ESG доклад на Индустириален холдинг България. В него систематизирахме не само данните за 2024 г., а и нашия ангажимент към устойчивото развитие, отговорното корпоративно управление и дългосрочната стойност, която 28 години изграждаме. Дружествата на Индустириален холдинг България са структуроопределящи за регионите, където работят, а индустриите, които обхващат, са приоритетни за развитието на световната икономика.

Ние сме компания, листвана на Българската фондова борса, имаме утвърдено име в секторите морски транспорт, пристанищни услуги, машиностроене, кораборемонт и всеки от тези бизнеси е успешен. Едновременно с отговорността към нашите акционери и служители, разбираме и влиянието си върху околната среда и обществото. Затова още преди години стартирахме процеса на поетапно интегриране на управлението на ESG във всеки аспект на нашата дейност.

През отчетната 2024 г. направихме първите стъпки в посока цялостно отчитане. Обобщихме данните за нашия

консолидиран на групово ниво въглероден отпечатък, включително емисиите от производството на стругове, оперирането на кораби и инвестициите в разширяването на флота, пристанищните операции и кораборемонта. Анализирахме реализираните проекти за енергийна ефективност и намаляване на отпадъците, като част от стратегията ни за опазване на индустриалната среда, в която работим.

По отношение на социалните аспекти, фокусът ни винаги е бил върху безопасността на работното място, професионалното развитие на нашите работници и служители, недопускането на дискриминация, както и върху създаването на условия за постоянна квалификация и преквалификация, особено в сферите на кораборемонт, машиностроене и опериране на пристанища, където човешкият фактор е ключов.

Управленските ни усилия през годината бяха насочени освен върху дигитализацията и към повишаване на прозрачността, етиката и съответствието с най-добрите практики за корпоративно управление. Създадохме вътрешна работна група по ESG, която да координира усилията ни и да подготвя основата за изпълнението на поставените цели и отчитането съобразно най-добрите практики.

Вярваме че чрез интегриране на устойчиви практики във всяка една от дейностите ни не само ще намалим рисковете, но и ще отключим нови възможности за растеж на компаниите в групата на Индустириален холдинг България, за иновации, конкурентоспособност и привличане и задържане на таланти.

За тази цел имаме нужда от съмишленици и вярваме, че добрият пример ще намери своите последователи.

Благодарим ви за доверието и подкрепата.

С уважение,

Данета Желева
Главен изпълнителен директор
Август 2025 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДОКЛАДА

Това е първият Консолидиран доклад за устойчивост на Индустириален холдинг България (ИХБ, Дружеството, Холдингът, Групата). Той обхваща периода от 1 януари до 31 декември 2024 година и не е верифициран от трета страна. Информацията в него е структурирана по отделните сегменти на Групата, когато управленските подходи и темите се различават, и е представена обобщено за Групата, когато подходът е единен за всички сегменти. В доклада е включена информация за компанията-майка и дъщерните ѝ дружества, както следва:

- Индустириален холдинг България АД
- Приват инженеринг ЕАД
- КЛВК АД
- ИХБ Шипинг КО ЕАД
- Карвуна Лтд.
- Тириста Лтд.
- Одрия Лтд.
- Сердика Лтд.
- Кария Лтд.
- Тича Лтд.
- Вая Лтд.
- Булярд корабостроителна индустрия ЕАД
- ИХБ Шипдизайн АД
- КРЗ Порт-Бургас АД
- Одесос ПБМ ЕАД
- Булпорт логистика АД
- ЗММ България холдинг ЕАД
- ЗММ Сливен АД
- ЗММ Нова Загора АД
- ИХБ Метал Кастингс ЕАД
- Меритайм холдинг АД
- Български корабен регистър ЕАД
- Международен индустриален холдинг България АГ

В доклада не е включена информация за асоциираните дружества на Групата.

Контактно лице за обратна връзка и въпроси:

Владислава Згурева

E-mail: ir@bulgariaholding.com

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ

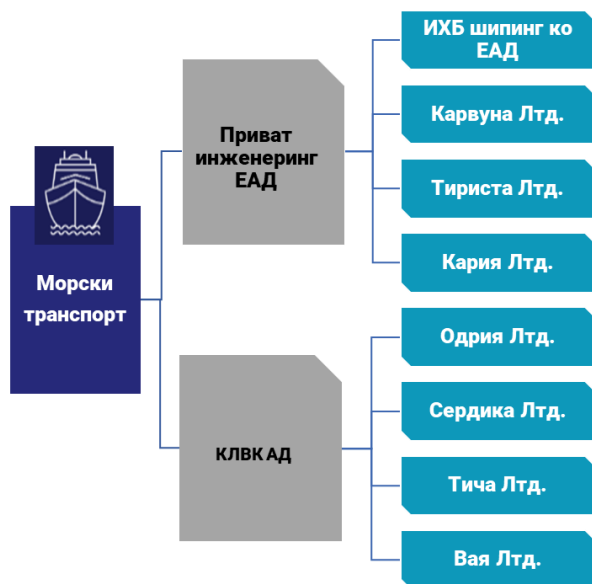
НАКРАТКО ЗА ХОЛДИНГА

Индустиален Холдинг България е сред големите индустриални групи в България. Нашите акции се търгуват на Българска фондова борса, а инвестиционният ни портфейл обхваща дружества от стратегически отрасли като морски транспорт, корабостроене и кораборемонт, пристанищна дейност и машиностроене.

Стратегията ни е да инвестираме дългосрочно в компании, които управляваме и развиваме, с фокус върху устойчивото икономическо развитие, технологичното обновяване, ограничаване на въздействието върху околната среда и ефективното и отговорно използване на ресурсите. Стремим се към разширяване на производствения капацитет и повишаване на експертизата на екипите ни. Повечето от предприятията в групата са структурироопределящи за регионите, в които се намират, и играят важна социална роля.

Поддържаме активно сътрудничество със служителите си и местните общности в градовете, където развиваме дейност, като се стремим да допринасяме за по-благоприятна среда и повишаване качеството на живот. Разчитаме на утвърдени конкурентни продукти и дългосрочно присъствие на традиционните пазари, като същевременно търсим нови пазарни възможности и направления за разширение. Така осигуряваме устойчиво развитие на ключовите ни дейности и създаваме предпоставки за растеж чрез инвестиции и създаване на нови работни места.

Основните ни инвестиции са насочени в следните оперативни сегменти (бизнес сектори):

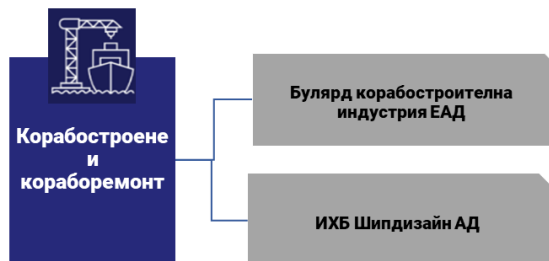

МОРСКИ ТРАНСПОРТ

Морският транспорт е ключов сегмент в портфейла ни. Управляваме и експлоатираме четири собствени кораба за превоз на насипни товари с неограничен район на плаване. Осигуряваме ефективно управление на флота и предоставяме логистични решения, съобразени със специфичните изисквания на пазара. През 2024 г. сключихме договори за строителство на три нови 64 100 DWT кораба за насипни товари (от типа *Ultramax*), които ще бъдат доставени през 2027–2028 г. Стремим се не само да предоставяме конкурентна транспортна услуга, но и да отговаряме на съвременните изисквания за устойчиво и безопасно корабоплаване.

КОРАБОСТРОЕНЕ И КОРАБОРЕМОНТ

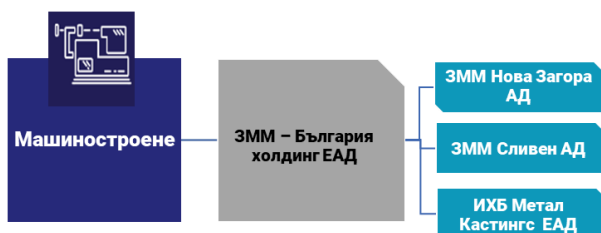
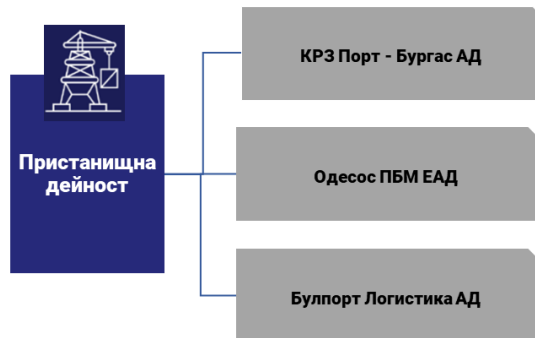
Извършваме ремонт, реконструкция и модернизация на плавателни съдове с водоизместване до 100 000 DWT, изграждаме метални конструкции и предоставяме цялостни проектантски решения – от концептуален дизайн до технически надзор. В отговор на нарастващите регулации за намаляване на въглеродните емисии и опазване на морската среда, разработваме инженерни оптимизации за нашите клиенти и инсталираме за тях скрубери, баластни системи и други устойчиви решения.

ПРИСТАНИЩНА ДЕЙНОСТ

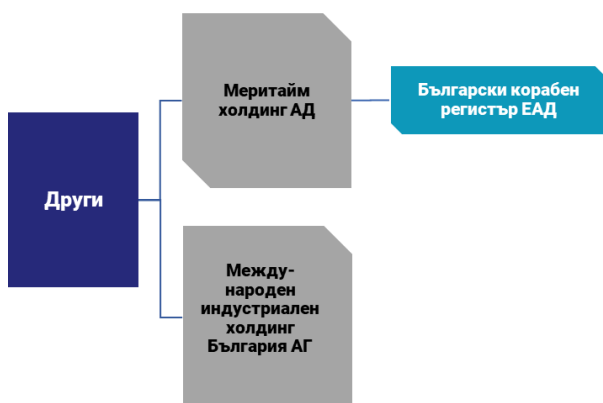
Предоставяме услуги по товаро-разтоварни операции, складиране, логистика, опаковане и пакетиране, като в същото време инвестираме в модернизацията на пристанищната инфраструктура. Стремим се към повишаване на оперативната ефективност и намаляване на въглеродния отпечатък чрез разширяване на пристанищната ни инфраструктура с възможност за обслужване на по-големи кораби и внедряване на устойчиви енергийни решения.

МАШИНОСТРОЕНЕ

Произвеждаме металорежещи машини, резервни части за тях и чугунени отливки за широк кръг индустриални приложения. Високата степен на вертикална интеграция ни дава възможност за бързина, ефективен контрол върху качеството и координирано управление на производствените и логистични дейности. Продуктите ни се отличават с дълъг експлоатационен живот и почти пълна рециклируемост. Използването на метален скрап в лелярското производство допринася за ефективното управление на ресурсите и насърчава кръговата икономика.

пълна рециклируемост. Използването на метален скрап в лелярското производство допринася за ефективното управление на ресурсите и насърчава кръговата икономика.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

Осъществяваме надзор и преглед на плавателни съдове, консултантски услуги в морския бизнес и други дейности.

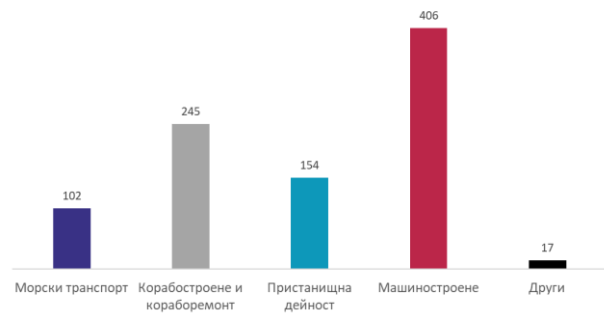
Всички дружества се намират и извършват дейност на територията на България с изключение на дружествата – корабособственици, регистрирани на Маршалови острови (от сегмент Морски транспорт).

НЕТНИ ИНВЕСТИЦИИ И НЕТНИ АКТИВИ ПО СЕГМЕНТИ

Общият профил на дейността ни по бизнес направления е илюстриран чрез представените графики с данни към 31 декември 2024 г.

Брой служители по сегменти 31.12.2024

МИСИЯ, ВИЗИЯ, ЦЕННОСТИ

Стремим се към постигане на високи резултати във всички области, в които работим, като подкрепяме дъщерните си дружества в тяхното развитие. Насърчаваме служителите си към усъвършенстване на уменията, споделяне на знания и изграждане на силна екипна и корпоративна култура.

Развитието на предприятията в Групата ни позволява да създаваме дългосрочна стойност за акционерите, като същевременно отчитаме интересите на местните общности и насърчаваме отговорното използване на ресурсите с грижа към околната среда.

Ценностите, които споделяме и се стремим да култивираме във всички аспекти на дейността ни са: **Етичност, Честност и Вяра.**

Integrity
Honesty
Belief

ЧЛЕНСТВА

Пряко или чрез дъщерните си дружества членуваме в следните организации:

- [Асоциация на индустриалния капитал в България](#)
- [Германо – Българската индустриално-търговска камара](#)
- [American Chamber of Commerce in Bulgaria](#)
- Настоятел на [Фондация "Атанас Буров"](#)
- [Българска Морска Камара](#)
- [Българска стопанска камара](#)
- [Българска асоциация на корабособствениците](#)
- [Асоциацията на българските частни пристанища](#)
- [Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите в България](#)
- [Българска браншова камара по машиностроене](#)

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

Органи на управление са Общото събрание на акционерите, Надзорния и Управителния съвет на ИХБ. Холдингът се управлява и представлява от Главния изпълнителен директор и Прокуриста, заедно и поотделно.

Общо събрание

Включва всички акционери, притежаващи акции с право на глас.

Повече информация:

<https://www.bulgariaholding.com/bg/rkovodstvo/obscho-sbranie>

Надзорен съвет

Надзорният съвет представлява Дружеството само в отношенията му с Управителния съвет. Надзорният съвет не участва в управлението на Дружеството.

Повече информация:

<https://www.bulgariaholding.com/bg/rkovodstvo/nadzoren-svet>

Управителен съвет

Управителният съвет управлява и представлява Дружеството, като извършва дейността си под контрола на Надзорния съвет.

Повече информация:

<https://www.bulgariaholding.com/bg/rkovodstvo/upravitel-en-svet>

ОЦЕНКА НА СЪЩЕСТВЕННОСТТА

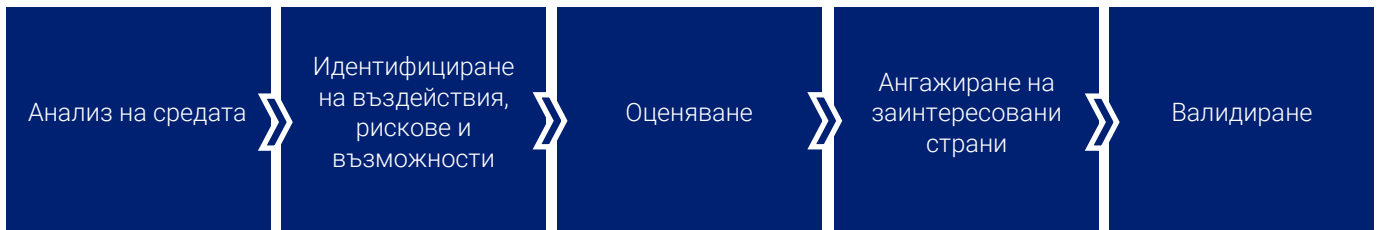
За да определим кои управленски, социални и екологични (ESG) теми са значими за нас, следвахме принципа на двойна същественост, заложен в текущото европейско законодателство за устойчиво отчитане. Следвахме насоките на Директивата за отчитане на предприятията във връзка с устойчивостта (CSRD) и Европейските стандарти за отчитане във връзка с устойчивостта (ESRS).

Проведохме дискусии за определяне на съществеността на равнище основен бизнес сегмент, като обхванахме четирите ключови направления в дейността ни:

- Морски транспорт
- Корабостроене и кораборемонт
- Пристанищна дейност
- Машиностроене

В процеса включихме представители на ключовите ни дружества, за да отразим реално спецификите, рисковете и перспективите във всеки от секторите.

Извършихме анализа на съществеността в няколко етапа:

АНАЛИЗ НА СРЕДАТА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ESG ТЕМИ

Започнахме процеса с анализ на оперативната среда, като се фокусирахме върху създаването на изчерпателен списък от потенциално релевантни управленски, социални и екологични теми. При съставянето му се базирахме на изискванията на ESRS стандартите и на други специфики на индустриите в които работим.

ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ, РИСКОВЕ И ВЪЗМОЖНОСТИ

За всеки от основните бизнес сегменти на Групата направихме преглед на приложимостта на предварително идентифицираните теми. Темите, които не са относими към съответната дейност, бяха изключени, а останалите - подложени на оценка. За всяка релевантна тема за конкретния сегмент, приложихме принципа на двойна същественост, като идентифицирахме:

- въздействията на дъщерните дружества от този сегмент по въпросите на устойчивостта, включително положителни и отрицателни ефекти, както и възможностите за тяхното ефективно управление;
- рисковете и възможностите, произтичащи от външни ESG фактори – регулации, пазарни тенденции, очаквания на заинтересовани страни и други. Взехме предвид финансовите им последици и цялостния им ефект върху устойчивостта на Групата.

ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЛЕВАНТНИТЕ ТЕМИ

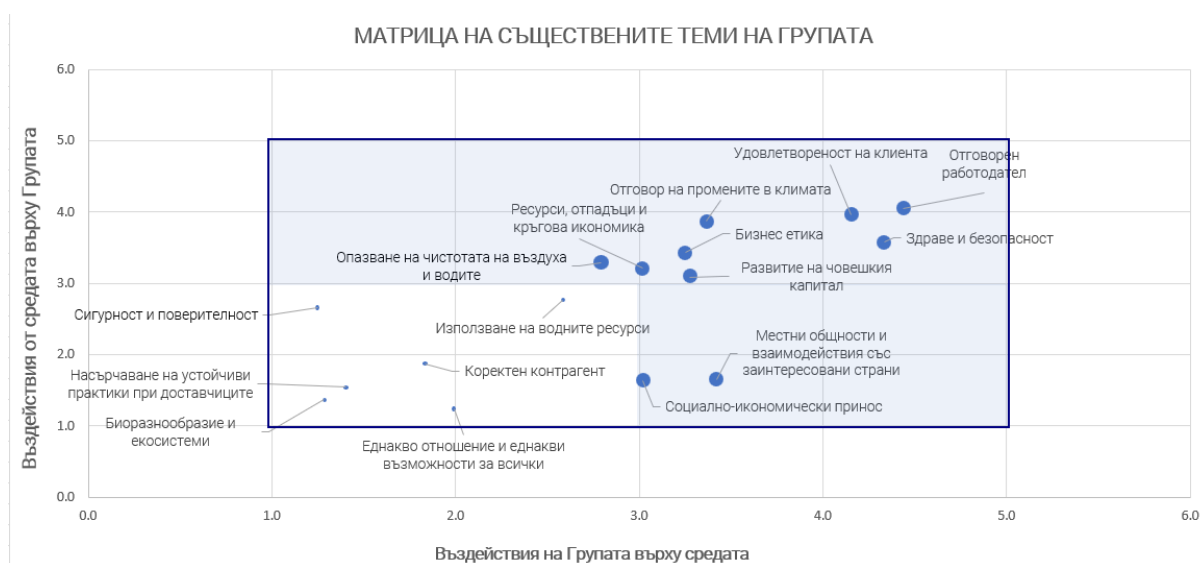
За всеки от сегментите ни оценихме всяка приложима ESG тема по скала от 1 до 5 в двата аспекта на двойната същественост: въздействията на дружествата от сегмента върху средата и въздействията на средата върху тяхната дейност. Водехме се от критериите за оценка, заложен в CSRD и ESRS.

За да определим общите теми на ниво Група, претеглихме индивидуалните оценки на всеки сегмент, като използвахме приходите му като теглови коефициент. Така изведохме консолидирани оценки по двата аспекта на съществеността: въздействията на Групата върху средата и въздействията на средата върху Групата. Темите с оценка 3 или повече по поне една от двете оси бяха определени като съществени.

В резултат на анализа и оценката на съществеността, определихме **10 съществени за Групата теми**:

- Отговор на промените в климата
- Опазване на чистотата на въздуха и водите
- Ресурси, отпадъци и кръгова икономика
- Отговорен работодател
- Развитие на човешкия капитал
- Здраве и безопасност
- Местни общности и взаимодействия със заинтересовани страни
- Удовлетвореност на клиента
- Бизнес етика
- Социално-икономически принос

На графиката по-долу съществените теми са позиционирани според получената консолидирана оценка в двата аспекта на двойната същественост. Цветно е обозначен квадрантът, в който темите са с висока същественост поне по една от двете оси (оценка над 3):

В таблицата по-долу е показано значението на всяка съществена тема за отделните основни бизнес сегменти. Част от темите са определени като съществени и за четирите сегмента, а други – за два или три. Независимо от това, всички са признати за значими в контекста на цялостната ни дейност.

		ГРУПА ИХБ	Морски транспорт	Корабостроене и кораборемонт	Пристанищна дейност	Машиностроене
1	Отговор на промените в климата	✓	✓	✓	✓	✓
2	Опазване на чистотата на въздуха и водите	✓	✓	✓		
3	Ресурси, отпадъци и кръгова икономика	✓	✓	✓		✓
4	Отговорен работодател	✓	✓	✓	✓	✓
5	Развитие на човешкия капитал	✓		✓	✓	✓
6	Здраве и безопасност	✓	✓	✓	✓	✓
7	Местни общности и взаимодействия със заинтересовани страни	✓	✓	✓		✓
8	Удовлетвореност на клиента	✓	✓	✓	✓	✓
9	Бизнес етика	✓	✓	✓	✓	✓
10	Социално-икономически принос	✓		✓	✓	✓

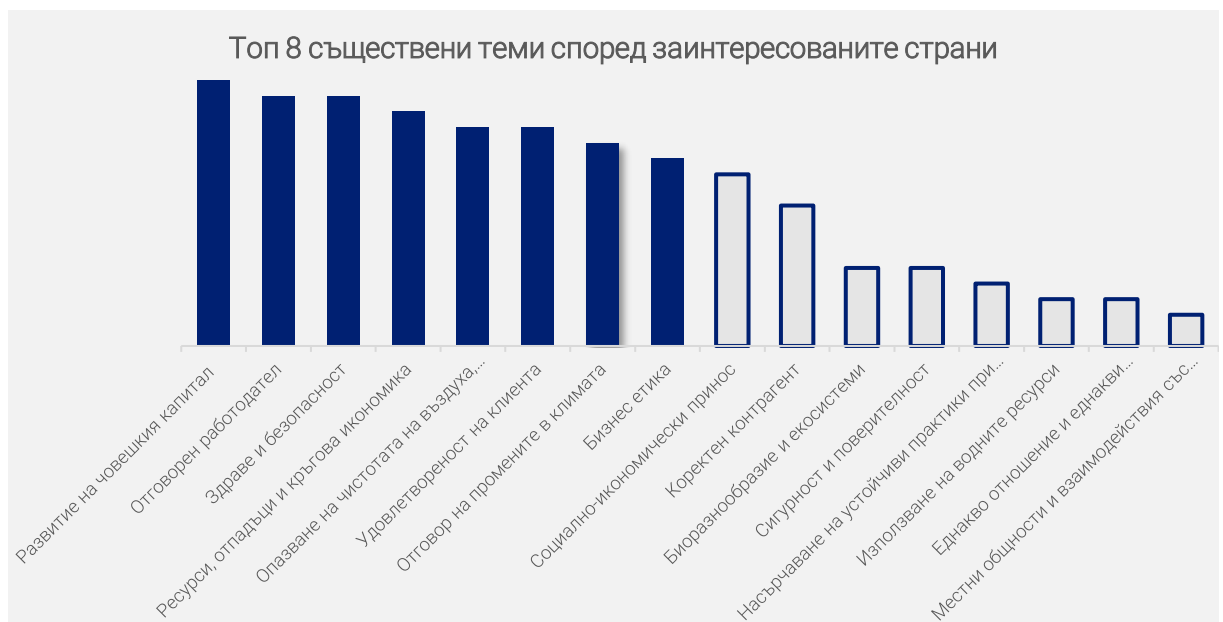
АНГАЖИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Идентифицирахме кои са най-важните за Групата заинтересовани страни – доставчици, клиенти, неправителствени организации, държавна администрация и регулаторни органи, медии и други. Свързахме се с тях, като ги помолихме да попълнят онлайн анкета по отношение на вече определените ESG теми.

Получихме обратна връзка от част от тях, като на графиката по-долу е показан броя отговори по групи заинтересовани страни:

Помолихме анкетираните заинтересовани страни да посочат трите теми, които според тях са най-важни за устойчивото развитие на Групата. В резултат бяха открити следните осем теми, представени на графиката по-долу:

ВАЛИДИРАНЕ

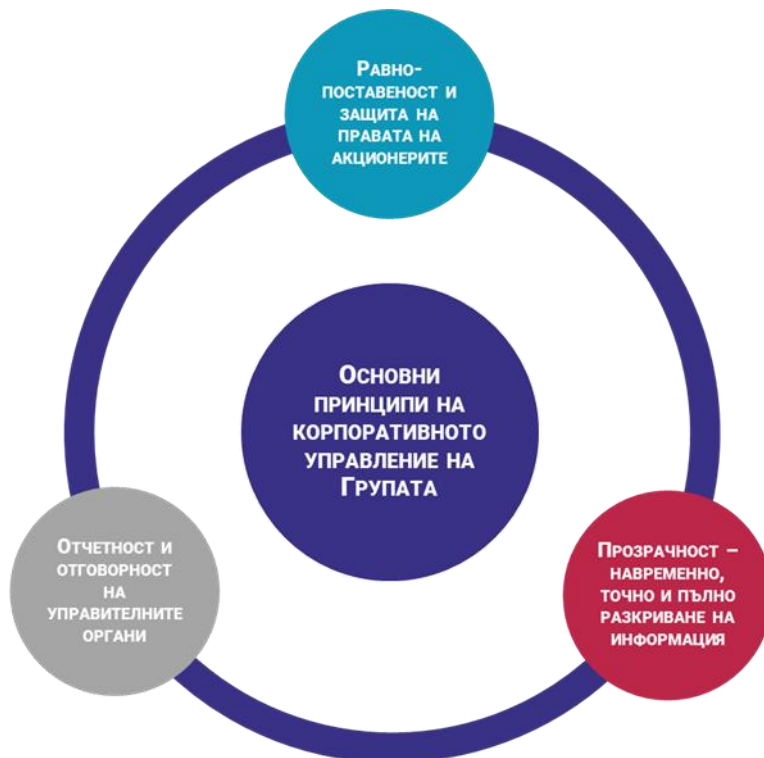
Топ мениджмънтът на Холдинга направи финален преглед на обобщените резултати от всички предходни стъпки от процеса, за да валидира анализа на съществеността.

УПРАВЛЕНИЕ

БИЗНЕС ЕТИКА

1. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Като публично дружество, Индустиален холдинг България прилага утвърдени принципи на добро корпоративно управление, които осигуряват ефективно, прозрачно и отговорно ръководене на Холдинга и дъщерните му дружества. Стремим се към управление, основано на дългосрочна визия, ясна отговорност, защита на интереса на акционерите и устойчивост на бизнес моделите във всички сектори, в които оперираме.

Управителните ни органи следват насоките и добрите практики, заложиени в [Националния кодекс за корпоративно управление](#). Принципът „спазвай или обяснявай“ е неразделна част от този ангажимент – всички отклонения от Кодекса се докладват в индивидуалния годишен финансов отчет на Холдинга с аргументирана обосновка. По този начин гарантираме откритост и отговорност към всички акционери, инвеститори и други заинтересовани страни.

Органите на управление трябва да осигуряват ефективно и етично управление и носят отговорност за:

- защитата на правата на акционерите и осигуряване на възможност за участието им в процесите на вземане на решения;
- приемане и прилагане на добри практики за управление, спазване на законодателството и ясни вътрешни правила и политики;
- поддържане на високо ниво на прозрачност чрез навременно, точно и пълно разкриване на финансова и нефинансова информация;
- осигуряване на адекватен контрол и мониторинг върху управлението на риска и дейността на дъщерните дружества.

В съответствие с принципите на прозрачност и отчетност прилагаме [Политика за възнагражденията на Членовете на Надзорния и Управителния съвет](#) на Индустиален холдинг България. Тя определя механизмите за формиране на възнагражденията и обвързването им с отговорностите и пазарната среда. Документът е публично достъпен на корпоративния ни уебсайт и подлежи на редовен преглед с цел актуализация спрямо развитието на нормативната рамка и добрите практики в корпоративното управление.

Системата за вътрешен контрол и управление на риска е ключов компонент в управленската ни рамка. Идентифицираме, анализираме и оценяваме както систематични, така и несистематични рискове – включително регулаторни, пазарни, екологични, технологични и оперативни – с оглед на спецификата на всеки бизнес сегмент. Осъществяваме този процес в тясно сътрудничество с ръководствата на дъщерните дружества и го адаптираме спрямо техния мащаб, дейност и степен на въздействие. Допълнителна информация за управление на рисковете може да бъде намерена в [годишния ни отчет за 2024 година](#).

Отдел Вътрешен контрол заема централна роля в проследяване прилагането на политиките, идентифициране на слабости и докладване на коригиращи действия. Провеждат се регулярни вътрешни одити, като резултатите се представят на висшето ръководство и се използват за непрекъснато подобрене на управленските практики.

Разкриваме навременна и изчерпателна информация за ключови аспекти от дейността си пред обществеността и всички заинтересовани страни по прозрачен и недискриминиращ начин, в съответствие с приетата от нас [Политика за предоставяне и разпространяване на информация](#). Тази политика е съобразена с действащата национална и европейска регулаторна рамка.

Чрез интегриране на устойчивостта в управлението, създаваме условия за дългосрочно развитие, съобразено както с признати международни стандарти, така и със специфични очаквания на заинтересованите страни. Корпоративната ни структура дава възможност за споделяне на добри практики, единна отчетност и ясна отговорност на всяко управленско ниво. В контекста на засилените изисквания за дигитална сигурност, ще започнем подготвителни действия за оценка и подобрене на устойчивостта си спрямо киберрискове, особено в чувствителни дейности като пристанищните и производствените операции.

2. ЕТИЧНО БИЗНЕС ПОВЕДЕНИЕ И АНГАЖИМЕНТИ

Етичният подход към управлението е в основата на дългосрочния успех и устойчивостта на Групата. Осъществяваме дейността си при спазване на следните принципи в нашето бизнес поведение:

Прилагаме [Етичен кодекс](#), утвърден на ниво Група, който отразява нашата корпоративна култура и формулира принципите на почтеност, коректност, отговорност и справедливо отношение. Очакваме тези стандарти да се спазват от всички служители, независимо от длъжността или нивото им на отговорност. Кодексът е публично достъпен на уебсайта на Холдинга и е израз на ангажимента ни към открито и отговорно управление. Той обхваща девет области на приложение, които конкретизират нашите разбирания за етично поведение в съответствие с ценностите на Групата:

1. ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ		Спазваме нормативната рамка, като работим почтено, безпристрастно и професионално.
2. СЛУЖИТЕЛИ		Спазваме трудовите стандарти, осигуряваме равенство, безопасни и здравословни условия на труд и подкрепа за професионално развитие.
3. КОНТРАГЕНТИ НА ИХБ		Поддържаме коректни отношения с доставчици и клиенти.
4. БЕЗОПАСНИ ПРОДУКТИ		Поддържаме висок стандарт на безопасност, сигурност, качество и срок на доставка на продукти и услуги.
5. ОКОЛНА СРЕДА		Стремим се да спазваме екологичните норми, стандарти и изисквания за опазване на околната среда.
6. КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ		Спазваме принципите на Националния кодекс за корпоративно управление.
7. ОБЩЕСТВЕНА АНГАЖИРАНОСТ		Поддържаме добри взаимоотношения с държавната и общинска администрация и с местните общности.
8. АНТИКОРУПЦИЯ		Избягваме корупция, и конфликт между лични и служебни интереси.
9. СПАЗВАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС		Спазваме принципите на Етичния кодекс на всички йерархични нива.

Стареем се да интегрираме етичните принципи още в процеса на въвеждане на нови служители, като акцентираме върху изграждането на приобщаваща работна среда и недопускането на дискриминация. Всеки изпълнителен директор на дружество от Групата носи отговорност да осигури информираността на служителите относно съдържанието и прилагането на Етичния кодекс.

При възникнали въпроси, съмнения или казуси, свързани с етични правила и стандарти на поведение, всеки служител може да се обърне към отдел Вътрешен контрол.

Като част от нашите ангажименти за етично управление, прилагаме и [Политика по защита на данните](#), чрез която гарантираме сигурна, законосъобразна и добросъвестна обработка на личните данни на служители, контрагенти и други заинтересовани страни. Спазваме принципите на добросъвестност, целесъобразност и минимизация на данните в съответствие с приложимото законодателство.

Целим да създадем корпоративна култура, основана на взаимно уважение и доверие – както вътре в Групата, така и в отношенията ни с външната среда.

3. АНТИКОРУПЦИОННИ МЕРКИ И КОНТРОЛ

Поддържаме политика на нулева толерантност към корупция, подкупи и неправомерни действия. Не допускаме приемане на подаръци, облаги или други форми на влияние, които могат да застрашат нашата безпристрастност и обективност. Всяко предложение за допълнителна заетост или професионални консултантски дейности се съгласува предварително, за да избегнем конфликт на интереси.

Спазваме стриктно заложените правила в нашия Етичен кодекс и прилагаме вътрешни механизми за контрол и докладване. Насърчаваме служителите ни да съобщават за евентуални нарушения, включително поверителна комуникация с отдел Вътрешен контрол.

4. БИЗНЕС ОТНОШЕНИЯ И ПРОЗРАЧНОСТ

Изграждаме и поддържаме устойчиви и коректни бизнес отношения с нашите заинтересовани страни – акционери, клиенти, доставчици, институции, служители и местни общности. Работим за създаване на предвидимост и стабилност в търговските и професионалните ни отношения.

Стриктно спазваме договорните си ангажименти. През 2024 г. нямаме съдебни производства, свързани с неизпълнение на задължения към наши партньори. Поддържаме открита комуникация, прилагаме добри търговски практики и гарантираме навременно изпълнение на поетите ангажименти.

В съответствие с нашата Политика за предоставяне и разпространяване на информация, през 2024 г. осигурихме навременно, пълно и достоверно оповестяване на периодичната и вътрешната информация към обществеността и регулаторните органи. Всички отчети на Холдинга и на Групата са представени в срок, като за периода не са налагани санкции за нарушения, свързани с разкриването на информация.

УДОВЛЕТВОРЕНОСТ НА КЛИЕНТИТЕ

Удовлетвореността на клиентите е ключов елемент от модела ни на управление. Повечето от клиентите ни са юридически лица – компании от индустриалния, логистичния и морския сектор, които изискват високо качество, предвидимост и професионализъм.

1. ГАРАНТИРАНЕ НА КАЧЕСТВО И СПАЗВАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА

Продуктите и услугите, които предлагаме чрез нашите дъщерни дружества, са съобразени с нормативните и индустриалните стандарти, приложими в съответните сектори. Осигуряваме коректно отношение, безопасни и качествени продукти и услуги, както и възможност за информиран избор. Прилагаме сертифицирани системи за управление на качеството - където е приложимо, дружествата ни са сертифицирани по ISO 9001 и поддържат активни процеси за контрол и проследимост по цялата верига на доставките и услугите.

Като европейски производител на металорежещи машини предлагаме изделия с дълъг жизнен цикъл, висока надеждност и възможности за конфигуриране според производствения профил и нуждите на клиента. Въвеждаме удължени срокове за поддръжка и доставка на резервни части за тях, надвишаващи стандартните изисквания за отрасъла.

В дружествата, свързани с морския бизнес, гарантираме безопасност, навременност и надеждност – както при експлоатацията на търговски кораби, така и при проектирането, ремонта и надзора на плавателни съдове. В пристанищната дейност прилагаме технически и организационни решения, които осигуряват бързо обслужване и прозрачност на процесите.

Акцентираме на ефективността и бързината на работа, които са решаващи за постигането на висока степен на удовлетвореност.

2. УДОВЛЕТВОРЕНОСТ И ОБРАТНА ВРЪЗКА

Следим систематично удовлетвореността на клиентите ни чрез процесите, дефинирани в системата за управление на качеството по ISO 9001, клиентски анкети и индикатори за удовлетвореност. През 2024 г. над 63% от клиентите ни са направили повече от една поръчка или повторно са ползвали наши услуги, което отразява висока степен на доверие и лоялност.

с международните екологични изисквания, с акцент върху редуциране на емисиите и повишаване на оперативната ефективност. При кораборемонта се фокусираме върху поддържане на техническата годност и нормативното съответствие, като в определени случаи се изпълняват и модернизации по заявка на клиента.

През 2024 г. сключихме договори за строителството на три нови кораба за насипни товари от типа Ultramax с водоизместимост 64 100 DWT всеки. Новите плавателни съдове ще отговарят на актуалните екологични регулации и ще предлагат подобрени характеристики по отношение на разхода на гориво и емисиите.

От началото на 2024 г. системата за управление на флота ShipManager функционира в Групата. Системата е интегрирана както в мениджърското дружество, така и на борда на корабите.

Обхванати са модули за:

- планирана и непланирана техническа поддръжка;
- управление на доставки;
- управление на екипажа;
- управление на качеството, здравето, безопасността и околната среда.

Където е приложимо, системата е сертифицирана от класификационната организация на корабите ни. Внедряването на ShipManager стандартизира ключови оперативни процеси, подобрява ефективността и осигурява съответствие с международните стандарти.

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПРИНОС

Нашата дейност има осезаемо социално и икономическо въздействие върху регионите, в които оперираме. Чрез поддържане на индустриален капацитет, създаване на заетост, инвестиции и сътрудничество с местни партньори подкрепяме икономическата активност, професионалната реализация и устойчивостта на местната икономика.

1. РАБОТНА СИЛА И СОЦИАЛНА РОЛЯ

Поддържаеме устойчива заетост в пет икономически региона на страната, където предприятия от Групата имат структуроопределящо значение за местната икономика. Дейността ни създава преки и непреки работни места, включително чрез дългосрочно сътрудничество с местни подизпълнители и доставчици. През 2024 г. изплатихме 12,446 хил. лв. за услуги от външни подизпълнители, с което подкрепяме допълнителна заетост и доходи в общностите, в които оперираме.

Осигуряваме възможности за квалифицирана и дългосрочна заетост. Средните заплати в дружествата ни превишават съществено регионалните нива. Конкурентните възнаграждения подпомагат задържането на квалифицирани кадри и допринасят за по-висок жизнен стандарт на местното население.

Подобряването на условията на труд, повишаването на квалификацията и насърчаването на удовлетвореността са част от системните ни усилия във всички предприятия на Групата. Предоставяме възможности за професионално обучение през целия живот и кариера, подкрепяме адаптацията към технологични промени и работим за изграждане на приобщаваща работна среда. В този контекст осигуряваме също така настаняване и допълнителна подкрепа за чуждестранните служители, включително мерки, насочени към професионална и социална интеграция.

Средно превишение на заплатите в Групата спрямо средната заплата по региони за 2024 година

Бургас	121%
Варна	141%
Нова Загора	100%
Сливен	121%
София	164%

2. ИНВЕСТИЦИИ В МОДЕРНИЗАЦИЯ

Инвестициите в производствени мощности и логистична инфраструктура, реализирани от дружествата в Групата, допринасят не само за технологично обновяване, но и за дългосрочното икономическо развитие на съответните предприятия и региони. Чрез обновяване на оборудването и цифровизация на процесите насърчаваме професионалната квалификация, съхраняваме и развиваме

¹ Съотношенията са изчислени на база средната работна заплата в Групата по региони за 2024 г., спрямо средната заплата за съответните области по данни на Националния статистически институт.
Източник: <https://www.nsi.bg/bg/content/3930/статистически-райони-област>

местна експертиза в инженерните области и осигуряваме нови възможности за заетост в среда с висока добавена стойност.

В Сливен и Нова Загора, където машиностроителните ни дружества развиват дейност, модернизацията подкрепя капацитета на местните икономики да задържат и привличат квалифицирани кадри. Така се насърчава придобиването на нови умения, професионалното развитие, задържането на младите хора по места и индустриалната трансформация на регионите.

Чрез инвестициите в сегментите Морски транспорт и Корабостроене и кораборемонт във Варна поддържаеме търсенето на висококвалифициран технически персонал и свързани услуги в областта на морските технологии. По този начин подпомагаме развитието на професионални общности и запазването на града като локация с традиции и потенциал в специализираните морски дейности.

Развиването на пристанищната инфраструктура има пряко отражение върху достъпа до пазари, подобряването на транспортната свързаност и стимулирането на съпътстващи бизнеси. Разширенията увеличават капацитета за обслужване на товари, създават работни места в строителството и логистиката и улесняват достъпа на други предприятия до международни пазари. Подобрената инфраструктура ускорява търговските потоци и подкрепя инвестиционната привлекателност на Варна, Бургас и съседните индустриални зони, например в Шумен и Добрич.

3. РЕГИОНАЛНО И НАЦИОНАЛНО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Групата допринася за регионалната интеграция, индустриалната активност и публичните финанси чрез поддържане на важни производствени и логистични активи в пет икономически региона на страната (Варна, Бургас, Сливен, Нова Загора и София). Дейността ни осигурява възможност за непрекъснато движение на стоки, суровини и готова продукция, което улеснява работата на клиенти и партньори от различни сектори и региони.

Пристанищата ни в Бургас и Варна играят ключова роля в логистичната мрежа на страната, като осигуряват достъп до международни пазари, подкрепят износа и улесняват вноса на суровини. Като част от по-широката инфраструктура, тези обекти обслужват не само крайбрежните райони, но и немалка част от търговския трафик от вътрешността на страната, включително и чрез железопътната мрежа на България.

Чрез модернизацията на инфраструктурата ни осигуряваме предвидимост, капацитет и бързина в логистичните процеси, което улеснява търговската дейност на клиенти от различни сектори, като земеделие, строителство и преработваща промишленост. Стремим се да осигуряваме устойчивостта на тези активи чрез инвестиции в тяхната техническа готовност, адаптация към регулаторните изисквания и съобразяване с нуждите на потребителите на логистични и производствени услуги.

Нашето присъствие в няколко региона има значение и за публичните финанси. Предприятията в Групата са сред значимите платци на местни и корпоративни данъци и социалноосигурителни вноски, като по този начин подкрепят местните и националните бюджети. Размерът на начислените и внесени данъци, такси и социалноосигурителни вноски от дружествата ни за 2024 г. е 6,955 хил. лв. В райони с ограничена икономическа активност и алтернативи за заетост, този принос е важен за поддържането на местни бюджети и предоставянето на публични услуги.

СОЦИАЛНА СРЕДА

ОТГОВОРЕН РАБОТОДАТЕЛ

В основата на нашата социална отговорност стои стремежът да бъдем стабилен и предвидим работодател, който осигурява достойни условия за труд, равни възможности за развитие и работна среда, основана на уважение, доверие и сътрудничество. Като водеща индустриална група, осъществяваща дейност в различни региони на страната, ние създаваме дългосрочни възможности за заетост, подкрепяме професионалната реализация на нашите служители, насърчаваме приобщаваща работна култура и осигуряваме възможност за разумен баланс между професионалния и личния живот.

Поощряваме откритото общуване и активния обмен на мнения, идеи и сигнали за подобрене и се стремим да поддържаме работна атмосфера, която насърчава екипността, взаимното уважение и инициативността.

1. ЗАЕТОСТ И СТАБИЛНОСТ

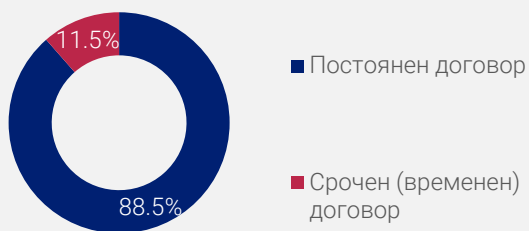
Към 31 декември 2024 г. в предприятията на Групата работят общо 924 служители, а средният списъчен състав за годината възлиза на 944 души. Структурата на заетостта ясно отразява стремежа ни към дългосрочни трудови отношения – 88,5% от персонала е на постоянен трудов договор, докато 11,5% са на срочни договори. Последните са концентрирани основно в сегмент Морски транспорт, където, поради спецификата на работа и конвенционалните изисквания, договорите са срочни и обичайно обхващат конкретен период на плаване. В Групата не се прилагат форми на заетост с негарантирано работно време.

През 2024 г. текучеството на персонала е 23%, отбелязвайки намаление с 3 процентни пункта спрямо предходната година. Това е резултат от усилията ни за създаване на стабилна и ангажираща работна среда, включваща конкурентни възнаграждения, социални придобивки и възможности за развитие.

В съответствие с ангажимента ни към справедливо възнаграждение, отразяващо пазарната динамика и усилията на служителите ни, през 2024 г. общите разходи за заплати и здравно осигуряване възлизат на 38,087 хил. лв., което представлява ръст от 4,9% спрямо 2023 г.

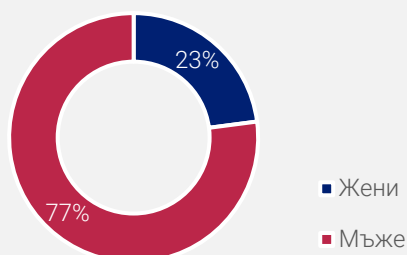
Дял служители по вид договор

към 31.12.2024 г.

Дял служители по пол

към 31.12.2024 г.

2. РАБОТНИ ОТНОШЕНИЯ И КОЛЕКТИВНИ ДОГОВОРИ

В холдинговата структура се поддържат открити и конструктивни отношения със синдикалните организации. Към 31 декември 2024 г. 34% от служителите в Групата са членове на синдикални организации. Колективни трудови договори са в сила за 9% от персонала – изцяло в сегмент Морски транспорт, където такива договори са широко разпространени и утвърдени като практика в сектора.

Действащите колективни трудови договори са сключени с [Българския моряшки професионален съюз \(STU\)](#) и със Съюза на моряшките работници на Кирибати (Kiribati Islands Overseas Seamen's Union, KIOSU). И двата договора са съгласувани с изискванията на [Международната федерация на транспортните работници \(ITF\)](#), което гарантира съответствие със световно признатите стандарти за условия на труд в морската индустрия.

Споразумението с KIOSU бе подписано през 2024 г., което позволи включването на моряци от Кирибати в международните екипажи на дружествата-корабособственици. До този момент съставът на екипажите традиционно включваше предимно български и украински морски специалисти. Моряците от Кирибати се отличават със своята професионална дисциплина, отговорност и ангажираност. Разширяването на националния състав на екипажите допринася за повишаване на оперативната устойчивост и за по-голяма предвидимост в наемането на квалифицирани морски кадри.

Всички служители имат право да членуват в професионални, политически или социални организации, при условие че това не противоречи на етичните стандарти на Групата и не възпрепятства изпълнението на служебните задължения.

3. Равни възможности и недопускане на дискриминация

Ангажирани сме със създаването на работна среда, свободна от предразсъдъци, в която всеки служител има равен достъп до възможности за професионално развитие, независимо от пол, възраст, етническа принадлежност, националност или друга лична характеристика. Насърчаваме култура на многообразие, приобщаване и уважение, която укрепва доверието между колеги и допринася за устойчивостта на нашите екипи.

Политиката за многообразие и Етичният кодекс на ИХБ формулират основните принципи, които прилагаме във всички дружества на Групата – уважение към личното достойнство, липса на предразсъдъци, равен достъп до възможности и недопускане на дискриминация.

Подпомагаме професионалната реализация на украински и узбекистански работници, като осигуряваме възможности за заетост и интеграция както в нашите дружества, така и чрез подизпълнители. В предприятията, където е необходимо, предоставяме настаняване и административна подкрепа за чуждестранните служители, улеснявайки тяхната адаптация. В сътрудничество с държавните органи на Кирибати изграждаме дългосрочно и предвидимо партньорство, което осигурява както професионално развитие за техни граждани, така и надеждни и мотивирани кадри за нашите кораби. През 2024 г. като част от екипажите ни са работили 30 души от Кирибати.

Зачитаме правата на човека на всички наши служители, без оглед на техния произход, статус или длъжност. Стриктно спазваме националното и европейско трудово законодателство, като не допускаме дискриминация, не използваме детски или принудителен труд и гарантираме адекватно заплащане за положения извънреден труд.

Подкрепяме служителите си в поддържането на устойчив баланс между професионалния и личния живот. Насърчаваме ползването на полагаемите отпуски и следим за прилагането на регламентирания почивки и работно време във всички дружества от Групата.

4. Вътрешна комуникация и диалог

Развиваме организационна култура, основана на открит диалог, взаимно уважение и активно участие. Насърчаваме двупосочна комуникация между ръководството и служителите – както на оперативното, така и на управленско ниво.

Редовно провеждаме тримесечни срещи между ръководството на Холдинга и директорите на дъщерните дружества, на които се обсъждат ключови бизнес резултати, въпроси, свързани с управлението на човешките ресурси, и текущи оперативни теми. В рамките на дружествата се организират неформални срещи и оперативни брифинги, при които служителите имат възможност да изразят мнения, идеи и предложения.

5. СОЦИАЛНИ ПРИДОБИВКИ И ИНИЦИАТИВИ ЗА СЛУЖИТЕЛИ

Стремим се да предлагаме социални придобивки, съобразени с нуждите на служителите и възможностите на отделните дружества в рамките на Групата. Сред обичайните форми на подкрепа са:

- месечни ваучери за храна;
- допълнителни възнаграждения по повод Великден и Коледа;
- допълнителни дни платен отпуск за служители с ненормиран работен ден или заети в дейности на открито;
- в някои дружества се прилагат и специфични мерки – например в ЗММ Сливен осигуряваме транспорт до работното място, а също и столово хранене, за което съществена част от разходите се покриват от работодателя. На корабите храната и водата са безплатни за екипажите.

Политиките за социални придобивки се адаптират на ниво дружество в зависимост от броя на служителите, местоположението, спецификата на производствената дейност и други фактори. Общата сума на разходите на Групата за социални плащания за 2024 г. е в размер на 1,754 хил. лв. Този децентрализиран подход позволява по-прецизно адресиране на реалните нужди на персонала и подкрепя усилията ни за задържане на квалифицирани кадри.

Инвестираме и в изграждането на корпоративна култура и екипен дух чрез събития, които насърчават неформалното общуване и споделените преживявания. Вече над 20 години организираме традиционния **спортен празник „Спортна есен“**, който се утвърди като важна част от вътрешнофирмения живот на Групата.

Служители от всички дружества на ИХБ участват в състезания по футбол, волейбол, стрелба в кош, тенис на маса и тенис на корт, шах, табла и други. Те се включват в отбори по избрани от тях дисциплини, като се състезават в дух на спортсменство и сътрудничество. Победителите получават златни, сребърни и бронзови медали, а дружеството с най-много точки – купа за отборен победител.

Събитието обединява екипи от различни градове, които често не се познават лично, и създава възможност за неформален обмен на опит, идеи и изграждане на доверие между колеги от различни дружества.

С цел насърчаване на постиженията и изграждане на култура на признание, през 2002 г. учредихме две годишни отличия – **„Служител на годината“** и **„Директор на годината“**. Те играят важна роля за повишаване на мотивацията, ангажираността и чувството за принадлежност към Групата.

Наградата „Служител на годината“ се определя индивидуално от всяко дружество в Групата и отличава служители с принос към дейността, висока ангажираност и колегиално отношение. „Директор на годината“ се определя от Управителния съвет на Холдинга, въз основа на представянето на съответното дружество през отчетния период – включително постигнати финансови резултати, ръст и изпълнение на стратегически цели.

РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ

Успехът ни се гради върху знанията, опита и мотивацията на нашите служители. Развитието на човешкия капитал е приоритет, чрез който гарантираме както устойчивостта на бизнес модела ни, така и възможността да отговорим на технологичните и пазарни промени. Целим да привличаме, обучаваме и задържаме таланти и квалифицирани кадри чрез създаване на професионални възможности, благоприятна работна среда и инвестиции в повишаване на уменията и ангажираността на служителите. Насърчаваме и обучението през целия живот – чрез възможности за вътрешно израстване, придобиване на нови компетентности и подкрепа при включване в образователни програми от по-високо ниво.

643 обучени
служители

11 ПАРТНЬОРСТВА
с учебни
заведения

33^{ма} СТАЖАНТИ

3^{ма} СТУДЕНТИ –
част от
обучение през
целия живот

1. ОБУЧЕНИЯ И КВАЛИФИКАЦИЯ

Инвестираме в повишаване на квалификацията на служителите чрез вътрешни и външни обучения, съобразени с професионалните им задължения и законовите изисквания. Във всички дружества от Групата се провеждат въвеждащи, периодични и опреснителни обучения, както и курсове за придобиване или поддържане на правоспособност при работа със специализирана техника и оборудване.

За административния персонал фокусът е върху обучения, свързани с актуални регулаторни изисквания и дигитални умения, докато заетите в производствени дейности преминават обучения за безопасна и ефективна работа с машини, съоръжения и транспортна техника. За ръководния персонал провеждаме регулярни обучения, насочени към развитие на управленски умения и стратегическо мислене. През 2024 г. преките разходи на Групата за външни обучения, извън темите за здраве и безопасност, са в размер на 33 хил. лв., като 326 служители са преминали обучение.

2. ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ, СТАЖАНТСКИ ПРОГРАМИ И СЪТРУДНИЧЕСТВО С ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

Подкрепяме образователни инициативи, които изграждат връзка между образованието и реалната индустриална среда и подготвят квалифицирани специалисти според нуждите на бизнеса. В повечето от дружествата от Групата поддържаме стажантски програми, които осигуряват възможности за практическо обучение на ученици и студенти и последващата им реализация. Обикновено стажовете са платени, а на успешно представилите се стажанти предлагаме постоянна заетост.

През 2024 година общо 33 стажанти имаха възможност да практикуват в нашите дружества (включително и по европейски програми):

Оперативен сегмент	Брой стажанти
Индустриален холдинг България	1
Морски транспорт	18
Машиностроене	14

Общата стойност на направените преки разходи за стажантските програми през 2024 година възлизат на над 56 хил. лв.

През 2016 година с подкрепата на ръководството на Професионалната гимназия по механотехника в Сливен стартирахме дуално обучение за учениците от специалност „Машини и системи с цифрово програмно управление (ЦПУ)“. С инициативата се цели да се създаде квалифицирана работна сила, която да отговаря на нуждите на индустрията, чрез партньорство между бизнеса и професионалните училища. Със съдействието на ЗММ Сливен в гимназията беше оборудван специализиран кабинет с необходимата техника и компютри за целите на специализираното обучение. Дуалното обучение продължава и през учебната 2024-2025 година, като осигуряваме възможност за провеждане на професионални стажове за учениците от 11-ти и 12-ти клас и в последствие, за започване на работа при нас след завършването им.

Подпомагаме подготовката на млади специалисти и чрез сътрудничеството между ЗММ Нова Загора и Професионалната гимназия по техника и технологии „Атанас Димитров“ в града, като предоставяме възможност за провеждане на производствени практики на територията на предприятието, използвайки производствената база и експертизата на нашите служители.

За втора поредна година Булярд корабостроителна индустрия е партньор на Професионалната гимназия по компютърно моделиране и компютърни системи "Акад. Благовест Сендов" в конференцията [Varna Smart Challenge](#). Това събитие предоставя възможност на ученици от община Варна да представят свои проекти и идеи в областта на технологиите, предприемачеството и програмата Еразъм+. Целта на инициативата е да вдъхнови младите таланти да развият своите умения, като обменят иновативни решения и се учат от постиженията на своите връстници.

В предходни години сме съдействали и за реализирането на други образователни и професионално-ориентирани инициативи, като например международната програма „Adopt-a-Ship“, която свързва ученици с корабни екипажи.

Поддържаме активно сътрудничество с водещи висши учебни заведения в страната - Варненския и Софийския технически университет, включително колежа в Сливен, както и Висшето военноморско

училище „Н. Й. Вапцаров“ във Варна. Това партньорство включва участие в академични съвети, обмяна на опит и добри практики, осигуряване на реална производствена среда за практическо обучение и други. Взаимоотношенията с университетите ни позволяват да поддържаме връзка с бъдещи инженери, технолози и морски специалисти и да допринасяме за адаптирането на учебното съдържание към актуалните нужди на индустрията.

3. ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ И АНГАЖИРАНост НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

В подкрепа на обучението през целия живот, предоставяме възможности за надграждане на професионалните знания и умения без откъсване от производствения процес. Работници, доказали своята мотивация и усърдие, могат да получат финансиране за завършване на висше образование по своята специалност, за придобиване на допълнителни дигитални компетенции или за преминаване от бакалавърска към магистърска степен.

През 2024 г. ЗММ Нова Загора подпомага един студент, като поема 50% от неговата семестриална такса, а ЗММ Сливен финансира изцяло обучението на двама студенти, покривайки пълните им семестриални разходи.

Вярваме, че възможността за професионално израстване вътре в дружествата и в рамките на цялата Група, както и директната комуникация с висшето ръководство, са важни фактори за задържане на кадри и изграждане на устойчив ангажимент. Стремим се не само да разширим професионалния хоризонт на служителите, но и да насърчим дългосрочната им обвързаност с организацията.

ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ

Здравето и безопасността на работното място са от съществено значение за осигуряване на сигурна и устойчива среда за нашите служители, подизпълнители и партньори. Спазваме действащото законодателство и прилагаме вътрешни правила и практики, съобразени със спецификата на всяка дейност – от производствени операции и пристанищни услуги до морски транспорт и административна работа.

1. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТТА

В предприятията от Групата се извършва регулярна оценка на професионалните рискове, като се стремим да ги ограничаваме чрез превантивни мерки, обучение, мониторинг и осигуряване на необходимото оборудване и защита за служителите. При установяване на потенциални опасности се предприемат своевременни превантивни и корективни мерки. Специално внимание отделяме на дейности с повишен риск, за които са въведени специфични изисквания и протоколи.

Всички служители от Групата са обхванати от дейностите по трудова медицина, съобразени с българското законодателство за здравето и безопасността, а в морските дружества - и с изискванията на Морската трудова конвенция (MLC) на Международната организация на труда.

Осигуряваме застрахователна защита при трудови инциденти за целия персонал на Групата - или чрез покритията на застраховка „Трудова злополука“ за предприятията, регистрирани в България, или чрез покритията на застраховката за защита и обезщетение (Protection and Indemnity Insurance – P&I) за морските лица. Това осигурява компенсации при временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност или смърт, свързани с инциденти на работното място. Ние застраховаме всички служители от Групата, независимо от длъжността им, като по този начин надграждаме законовите изисквания и гарантираме висока степен на защита и сигурност за всеки член на екипа.

За международно командированите служители допълнително се сключва и застраховка „Помощ при пътуване“, която покрива здравни и други рискове, свързани с престоя им в чужбина.

2. ПОКАЗАТЕЛИ И АНАЛИЗ НА ЗЛОПОЛУКИ

През 2024 година в предприятията от Групата не е регистриран нито един смъртен случай, свързан с работата, нито сериозни наранявания или влошаване на здравословното състояние. Въпреки постоянните ни усилия за осигуряване на безопасни условия на труд, са настъпили три инцидента на работното място без загуба на човешки живот – по една трудова злополука в КРЗ Порт Бургас, ЗММ Нова Загора и Булярд корабостроителна индустрия.

Стремим се последователно да минимизираме риска от злополуки и да създадем устойчиви условия за безопасна трудова среда, с цел постигане на периоди без инциденти на работното място.

Ключови показатели на ниво Група за 2024 г.:

Показател	2024 г.
Служители, обхванати от система за управление на здравето и безопасността	100%
Брой служители с професионална застраховка "Трудова злополука"	100%
Брой на смъртните случаи в резултат на свързани с работата наранявания и влошаване на здравословното състояние	0
Брой на смъртните случаи сред други работници в резултат на свързани с работата наранявания и влошаване на здравословното състояние	0
Брой трудови злополуки	3
Индекс на честота на трудови злополуки*	1,57

* Индексът показва колко трудови инциденти са настъпили на всеки 1 000 000 отработени часа и отразява броя злополуки при еквивалент на 500 служители на пълен работен ден за една година.

3. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА РИСКА

В зависимост от характера на дейността, в някои дружества се извършват дейности, които са с висок риск, за които са въведени допълнителни мерки за контрол - например заваръчните дейности по ремонт на корабните танкове в Булярд Корабостроителна индустрия, работа с опасни или пожароопасни товари, както и дейности на височина в пристанищата. В такива случаи стриктно се прилагат специализирани протоколи, а служителите притежават съответна квалификация и разрешителни за извършването на рисковите дейности. В кораборемонта поддържахме пожарна служба, осигуряваща бърза реакция при възникване на инцидент.

На корабите са внедрени сертифицирани системи за управление на безопасността и сигурността, които се одитират от независими външни организации. Регулярно се провеждат тренировки за действия при аварийни ситуации - пожар, разлив, засядане на кораба, човек зад борда. Всеки моряк преминава обучение за оказване на първа медицинска помощ, като поне трима членове на екипажа притежават допълнителна правоспособност да извършват спешни медицински действия (например поставяне на абокат или шина).

В машиностроителните предприятия се прилагат конкретни инструкции за безопасност при работа с кранове, мотокари и други тежки машини.

Работим за гарантиране на безопасни условия чрез редовен мониторинг на работната среда и последователни подобрения. Измерваме ключови фактори като шум, осветеност и вентилация и извършваме системна оценка на професионалните рискове.

Целим не просто спазване на нормативите, а изграждане на отговорно поведение към рисковете. Затова насърчаваме активното участие на служителите в процеса на идентифициране на опасности и предлагане на мерки, като така изграждаме работна култура, ориентирана към безопасността и превенцията.

4. ОБУЧЕНИЯ И ИНСТРУКЦИИ ПО БЕЗОПАСНОСТ

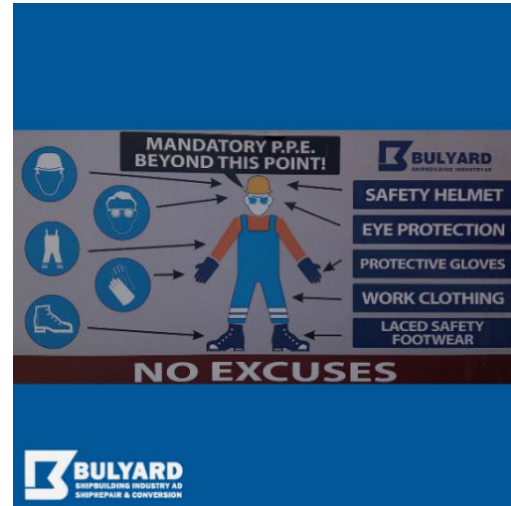
Обученията по здраве и безопасност са задължителен елемент от усилията ни за изграждане на отговорно поведение по отношение на безопасността и намаляване на трудовите инциденти. Във всички дружества от Групата се провеждат задължителни първоначални, периодични и ежедневни инструктажи, съобразени с конкретната работна среда и изискванията на действащото законодателство. В някои дружества, например в кораборемонта, те се прилагат и за служителите на външни фирми-подизпълнители, които извършват дейност на територията на завода.

Наред с това, осигуряваме специализирани обучения за работа със специфично оборудване, при изпълнение на дейности с повишен риск или за дейности, изискващи определена правоспособност. Такива обучения обхващат теми като работа с кранове, мотокари, заваряване в затворени пространства или маневри с тежки товари. В морския транспорт включването на нов член в екипажа се предхожда от задължителни обучения и практически тренировки, в съответствие с международните морски стандарти. Всички моряци преминават подготвителни курсове за морска безопасност, включващи техники за оцеляване, лична безопасност и социална отговорност, противопожарна подготовка и оказване на първа помощ. Офицерите от управленско ниво получават допълнителна квалификация за оказване на медицински грижи, борба с пожари, опериране с колективни спасителни средства, управление на ресурсите на мостика и в машинно отделение, и др.

През 2024 г. 317 наши служители са преминали обучение по темите за здраве и безопасност.

Чрез тези системни усилия се стремим да изградим култура на безопасност, гарантираща не само спазване на изискванията, но и създаваща работна среда, в която всеки служител да е подготвен да разпознава и избягва рисковете, свързани с работата му.

5. ЛИЧНИ ПРЕДПАЗНИ СРЕДСТВА И ТРУДОВА МЕДИЦИНА

Всички наши работници и служители са снабдени с нужните лични предпазни средства, съобразени с характера на извършваната от тях работа и изискванията за безопасност. Указанията за безопасност са видимо обозначени на работните места, а състоянието и употребата на личните предпазни средства се контролират регулярно. В дружества с повишен риск, като Булярд корабостроителна индустрия например, носенето на каски и защитни обувки, е задължително както за персонала, така и за външни посетители. В пристанищата се прилагат конкретни мерки за безопасност при работа с товарни средства, като действащите процедури играят съществена роля в предотвратяването на инциденти.

Всички дружества от Групата поддържат договорни отношения със служби по трудова медицина, които извършват периодични профилактични прегледи, оценка на рисковете и мониторинг на работната среда. В ЗММ Сливен имаме назначено медицинско лице на щат, с което осигуряваме възможност за своевременна реакция при необходимост.

В морския транспорт, освен задължителните медицински прегледи, се прилагат и допълнителни здравни изисквания – психиатричен скрининг, ваксинации (включително срещу жълта треска), като на борда се осигуряват медикаменти и оборудване за първа помощ, включително за лечение при спешни състояния. Моряците преминават специализирани медицински прегледи в съответствие с международните стандарти.

Чрез тези мерки целим да осигурим високо ниво на защита на здравето и работоспособността на всички наши служители.

МЕСТНИ ОБЩНОСТИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Подхождаме с отговорност към средата, в която развиваме дейността си. Разглеждаме социалната ангажираност и партньорствата с местни заинтересовани страни като съществен елемент от нашата устойчивост. Убедени сме, че чрез дългосрочно сътрудничество с местни и държавни органи, образователни институции и неправителствени организации можем да допринесем за по-добри перспективи и социален просперитет в регионите, в които присъстваме. Инвестираме в социални, културни и образователни инициативи, за да създадем стойност за местните общности и да отговорим на конкретни им социални и икономически нужди. Като публично дружество с дългогодишно присъствие на регулиран пазар, разглеждаме развитието на капиталовия пазар в България като част от нашата обществена ангажираност.

1. ПРОГРАМИ ЗА СОЦИАЛНА АНГАЖИРАНОСТ

Дружествата от Групата участват в различни форми на сътрудничество, насочени към подобряване на благосъстоянието и интеграцията на местните общности.

Продължихме да подкрепяме научно-изследователските и образователни инициативи, свързани с българското присъствие в Антарктида. През 2024 г. Булярд корабостроителна индустрия извърши поредна техническа поддръжка и ремонт на научно-изследователския кораб „Св. св. Кирил и Методий“. Със съдействието на Групата, корабът успешно отплава на 7 ноември 2024 г. от Варна за своята трета експедиция до Антарктида, достигайки до остров Ливингстън на 28 декември 2024 г. По време на плаванията, ИХБ Шипинг оказва съдействие на екипажа при възникнали технически въпроси и мениджмънт на кораба, допринасяйки за успешното осъществяване на мисията.

През 2024 г. ЗММ Нова Загора и ЗММ Сливен бяха партньор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) в реализацията на обучение за трайно безработни лица. Дружествата предоставиха възможност на участниците да придобият професионални умения в реална производствена среда. Инициативата подпомага повишаването на професионалната квалификация и улеснява достъпа до трудовия пазар за хора извън Групата.

ИХБ Шипинг подкрепи Асоциацията на морските капитани в организирането от тях трети по ред Международен морски форум „Глобален компас“, който през 2024 г. се проведе във Варна под мотото „Да плаваме към устойчиво бъдеще“.

2. ИНИЦИАТИВИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ И СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

В подкрепа на разбирането ни за равен достъп до труд, работим активно за социалното включване на различни уязвими групи.

От 2023 г. Булярд корабостроителна индустрия предоставя възможност на лишени от свобода да извършват трудова дейност по време на изтърпяване на наказанието си. Инициативата е насочена към подпомагане на процеса на социална реинтеграция и намаляване на риска от повторно извършване на противообществени прояви. За лицата, които демонстрират отговорност и ангажираност, предоставяме възможност за дългосрочна заетост след освобождаване.

Осигуряваме възможности за заетост и на украински, узбекистански и кирибатски граждани в различни дружества от Групата.

В рамките на ангажираността ни към подобряване на градската среда, участваме в инициативи за облагородяване на обществени пространства, като кампании по засаждане на дървета в Нова Загора и Варна, реализирани съвместно с местните власти и доброволци. Тези дейности допринасят за почиста и приятна жизнена среда за жителите на населените места, в които развиваме дейност.

3. ПОДКРЕПА ЗА СПОРТ И АКТИВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ

Като част от дългосрочната си ангажираност към насърчаване на спортния дух и активния начин на живот в градска среда, Групата на ИХБ подкрепя различни спортни мероприятия, като през 2024 г. бяха предоставени общо над 27 хил. лв.

Домакин и партньор сме на едно от най-големите корпоративни спортни събития в страната – щафетното бягане [Business Run Varna](#), което насърчава двигателната активност в градска среда. Събитието се провежда ежегодно от 2018 г. на територията на Булярд Корабостроителна индустрия и Булпорт Логистика. През 2024 г. в него взеха участие над 300 участници в 79 отбора от 48 компании. Събитието има и благотворителен характер - 30% от стартовите такси на участниците за 2024 г. бяха предоставени в подкрепа на Карин Дом, организация за деца със специални нужди и техните семейства. От страна на Групата участие взеха три смесени отбора и един изцяло женски, като обезпечихме и участието на отбора на ученици от ВМГ "Св. Николай Чудотворец". От 2023 г. се провежда и Kids Run – програма за деца на възраст от 4 до 12 години, насърчаваща ранната двигателна активност и включването на най-малките в спортна среда.

Подкрепяме спорта в България и чрез дългосрочни партньорства. От 2021 г. ЗММ България Холдинг финансира **Спортен клуб по бокс „Локомотив“ (София)** – една от водещите спортни школи в страната с редица европейски, републикански и световни шампиони. Освен за високи спортни отличия, клубът активно работи с деца и младежи, насърчавайки физическата им култура и развивайки любов към спорта. От 2019 г. ЗММ България Холдинг е генерален спонсор и на **Държавното лично първенство по тенис за мъже и жени** - събитие, което предоставя възможност на млади тенисисти за изява пред родна публика и подкрепя изграждането на спортната им кариера. То служи като добър пример за младите хора, насърчавайки упоритостта, дисциплината и стремежа към развитие и високо спортно майсторство.

През 2024 г. за поредна година подкрепихме и **84-тия плувен Маратон Галата** – традиционно международно спортно събитие във Варна, открито за граждани и гости на града.

4. ОБРАЗОВАНИЕ, КУЛТУРА И КАПИТАЛОВ ПАЗАР

За нас едни от съществените елементи на устойчивото развитие на местните общности са достъпът до качествено образование и възможностите за професионална реализация.

Програмите за дуално обучение и производствените практики, които реализираме съвместно с местни гимназии в Сливен и Нова Загора, допринасят за изграждане на силна връзка между образованието и реалната икономика в региона. Те не само обогатяват учебния процес с практически знания и умения, но и повишават мотивацията на учениците, като правят образованието по-смислено и приложимо. Чрез тези инициативи младите хора получават възможност да се реализират професионално в родния си град, което подкрепя икономическата и демографската устойчивост на местните общности.

Със сходен принос са и нашите партньорства с висши учебни заведения, чрез които насърчаваме професионалната ориентация, улесняваме достъпа до реална работна среда и развиваме умения, търсени на пазара на труда. Така подпомагаме младите хора в решението им да останат и да се развиват в България, близо до семействата и общностите си.

В рамките на тези усилия, всяка година отличаваме най-добрите стажанти от **Висшето военноморско училище** във Варна. През 2024 г. двама кадети получиха поощрителни награди, връчени тържествено по време на церемонията по дипломиране – знак на признание за тяхното усърдие и резултати по време на практиката.

Нашето дългогодишно участие като настоятел на [Фондация „Атанас Буров“](#) е още едно проявление на трайната ни ангажираност към образованието и развитието на страната. Мисията на фондацията е да съхранява и популяризира идеите и делото на Атанас Буров за демократична България и просперираща икономика. Тя открива и насърчава млади таланти в областта на финансите, банковото дело и икономиката, като предлага стипендии, организира различни конкурси, провежда ежегодно лятно училище по инвестиции за студенти, както и други образователни програми за ученици и студенти. По този начин фондацията стимулира интереса на младите хора към финансите, икономиката и капиталовите пазари и надгражда техните знания и умения.

Подпомагаме инициативи, които имат дългосрочен ефект върху развитието на капиталовия пазар в България. Като публично дружество подкрепяме професионални събития и форуми на финансовата и инвестиционната общност, организирани от Investor.bg – една от водещите платформи за бизнес и финансови новини в страната. Чрез партньорството си с тях допринасяме за въвеждането на добри практики и изграждането на ефективни регулации, които насърчават прозрачността и зрелостта на капиталовата среда в България.

Работим активно и с Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) за подобряване на нормативната рамка, насърчаване на доброто корпоративно управление и по-добър достъп до информация. Главният изпълнителен директор на Холдинга е заместник-председател на АИКБ с ресор „Капиталов пазар“, като чрез тази позиция допринася пряко за развитието на регулаторната среда и въвеждането на ефективни пазарни механизми. Като част от усилията ни в тази сфера, сме активен член и на Асоциацията на директорите за връзки с инвеститорите в България – организация, която работи за подобряване на информираността, прозрачността и доверието на капиталовия пазар.

5. УЧАСТИЕ В БРАНШОВИ И РАБОТОДАТЕЛСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Групата поддържа активна позиция в различни браншови, работодателски и професионални организации, допринасяйки за развитието на отговорни икономически политики, подобряване на регулаторната рамка и насърчаване на устойчивото индустриално развитие в България. Наши представители участват в работни групи, експертни съвети и публични консултации по законодателни и стратегически документи, свързани с морския бизнес, машиностроенето, капиталовия пазар и индустрията като цяло.

Като членове на организации като Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската морска камара, Българска браншова камара по машиностроене, Асоциацията на българските частни пристанища, ние споделяме опит, формулираме общи позиции по важни за секторите теми и работим за утвърждаване на добри бизнес практики.

Участието ни в тези структури ни позволява да поддържаме конструктивен диалог с институции, партньори и други заинтересовани страни, както и да съдействаме за адаптирането на публичните политики към реалните предизвикателства и възможности пред индустрията.

ОКОЛНА СРЕДА

ОТГОВОР НА ПРОМЕНИТЕ В КЛИМАТА

Възприемаме изменението на климата като съществен екологичен и икономически риск, който изисква целенасочени действия за ограничаване на въглеродния отпечатък от нашата дейност и постигане на устойчиво развитие. Нашите усилия са насочени към точна оценка на емисиите на парникови газове и тяхното управление, подобряване на енергийната ефективност, използване на възобновяеми източници и въвеждане на технологии с по-нисък въглероден отпечатък. Особено внимание отделяме на корабоплаването, където се стремим към екологично опериране на флота, съобразено с международната регулаторна рамка и стандартите в сектора.

1. ОЦЕНКА И ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ПАРНИКОВИ ГАЗОВЕ

Като първа стъпка от нашата стратегия за намаляване на въздействието върху климата, през 2024 г. започнахме изчисляване и проследяване на емисиите на парникови газове от обхвати 1, 2 и 3, съгласно утвърдените международни методологии. Това дава възможност да определим ключовите емисионни източници, да ги приоритизираме и поетапно да разработим мерки за тяхното намаляване, съобразени със спецификите на различните бизнес сегменти и факторите на външната среда.

Обхват 1 – Преки емисии от собствени процеси

Обхват 1 включва **преките емисии**, произтичащи от изгарянето на горива, както и от използването на технически газове и хладилни агенти в рамките на нашите собствени дейности. По отношение на горивото, използвано от корабите, в този обхват попадат само емисиите при рейсов чартър, при който имаме оперативен контрол върху експлоатацията на съда. В случаите на тайм-чартър, когато корабите се отдават под наем, емисиите от горивото се отчитат в обхват 3, тъй като отговорността за експлоатацията е на чартъора. Този подход е в съответствие с признатите международни методологии и счетоводни принципи, и отразява разпределението на контрола и отговорността за въглеродния отпечатък.

Обхват 2 – Непреки емисии от производството на закупената от Групата електрическа и топлинна енергия

Обхват 2 включва **непреките емисии** на парникови газове, свързани с производството на електрическата и топлинна енергия, която се закупува и използва от нашите дружества за осъществяване на дейността им. Макар и тези емисии да не възникват директно в рамките на нашите операции, те са следствие от енергийното ни потребление и включват количествата, консумирани в производствени и административни обекти, върху които имаме оперативен контрол.

Емисиите от производството на електроенергия, закупена от нас и префактурирана на наематели, които използват сгради или съоръжения, собственост на Групата, не е включена в обхват 2, а е отчетена в обхват 3, тъй като не упражняваме контрол върху експлоатацията на съответните активи. В случаите, когато електроенергия се предоставя на трети страни чрез временна инфраструктура (например електрозахранване на чужди кораби по време на престой в нашите пристанища), тези количества не са включени в инвентаризацията на емисиите, тъй като не представляват нито собствено потребление, нито част от отдаден под наем актив.

Такъв подход е в съответствие с международно приетите методологии и осигурява коректно отчитане на отговорността за въглеродните емисии спрямо реалния контрол и потребление.

Обхват 3 – Други непреки емисии по цялата верига на стойността

Обхват 3 обхваща всички непреки емисии, които възникват извън границите на оперативния контрол, но са свързани с нашата дейност – както нагоре, така и надолу по веригата на стойността (доставки, продажби и др.). Направихме предварителна оценка на всички категории от обхват 3 и избрахме тези, които са потенциално приложими за Групата, като за тях извършихме детайлна оценка. Изчислихме емисиите си от следните категории:

- 3.1 *Закупени стоки и услуги* – емисии, свързани с производството на закупените от нас материали и услуги, които използваме в дейността си.
- 3.2 *Капиталови разходи* – емисии, свързани направените инвестиции от Групата за придобиването и изграждането на дълготрайни материални и нематериални активи. За инвестиции, които през отчетния период представляват само авансови плащания, емисиите са изчислени пропорционално на размера на аванса спрямо общата стойност на договора.

Методът следва счетоводния подход за признаване на активи, въпреки че към момента на плащането доставчикът може все още да не е започнал реални дейности. Този подход е приложен с цел осигуряване на по-пълна оценка на емисиите от капиталови разходи, при спазване на принципите на добросъвестност и прозрачност. Методът има ориентировъчен характер и предполага разпределение на емисиите във времето, пропорционално на плащанията, независимо от действителния етап на изпълнение.

- **3.3 Други емисии, свързани с горива и ел. енергия** – емисии, свързани с добива, преработката и дистрибуцията на горивата, газовете, електроенергията и топлоенергията, които използваме в нашите операции. Това допълва емисиите, отчетени в обхвати 1 и 2 и отразява въздействията по цялата верига преди крайната употреба. В съответствие с принципа за отчитане на емисии, за които предприятието реално носи отговорност, не сме включили съпътстващи емисии от енергията, използвана в активи, отдадени под наем и отчетени в обхват 3.13 – горивото при тайм-чартър и електроенергията, префактурирана на наематели.
- **3.4 Транспорт и доставки нагоре по веригата** - емисии от транспортни и логистични услуги, възлагани от Групата, при които имаме оперативен контрол и носим отговорност за избора на изпълнител. Включват се както входящите доставки на суровини и материали, така и изходящият транспорт на готова продукция. Когато е приложимо, отчитаме и емисиите от външен транспорт между отделни обекти в Групата.
- **3.5 Образувани отпадъци от дейността** – емисии, свързани с третиране, депониране или изгаряне на индустриални и битови отпадъци, които възникват в резултат от нашата оперативна дейност. Не включваме емисиите от отпадъци, генерирани от трети страни и предадени чрез временна инфраструктура (например от кораби на външни собственици по време на престой в наши обекти), тъй като не носим отговорност нито за тяхното образуване, нито за последващото им управление.
- **3.6 Служебни пътувания** – емисии, свързани с транспортни услуги, използвани за целите на служебни командировки, включително самолетни билети при бизнес пътувания и при смяна на екипажите на корабите. Тук се отчитат емисиите, възникващи при използване на превозни средства, които не са собственост на Групата и не се намират под неин контрол.
- **3.7 Пътуване на служителите до работното място** – емисии, свързани с ежедневното придвижване на служителите от и до работното място, когато се използват транспортни средства, които не са собственост на Групата и не се намират под неин контрол.
- **3.9 Транспорт и доставки надолу по веригата** - емисии, генерирани от транспортирането и доставката на готова продукция, когато логистичната услуга не е организирана или заплатена от Групата, а се осъществява от клиента или от външна страна. Емисиите от транспорта на входящи доставки на суровини и материали, организиран от доставчиците, са отчетени индиректно в категория 3.1 чрез използване на пазарно базирани емисионни фактори и не се включват тук, с цел избягване на двойно отчитане.
- **3.11 Използване на продадени продукти** – емисии, произтичащи от очакваното потребление на електроенергия при експлоатацията на металорежещите машини, произведени и продадени от Групата. Те отразяват въглеродния отпечатък от използването на тези продукти от крайните потребители през целия им жизнен цикъл.
- **3.12 Третиране на продадени продукти** – емисии, свързани с демонтажа, обработката на остатъчни материали и отпадъци, както и с възможността за последващо използване на вложените суровини в края на жизнения цикъл на продадените от Групата продукти.
- **3.13 Активи, отдадени под наем** – емисии, свързани с използването на активи, собственост на Групата, които са предоставени под наем и върху чиято ежедневна експлоатация не упражняваме оперативен контрол. Това включва емисиите от изразходваното гориво на корабите ни, опериращи под тайм-чартър, както и електроенергията, консумирана от наемателите на сгради и съоръжения.

В хода на инвентаризацията идентифицирахме обхвати или техни елементи, които са несъществени за дейността на Групата и поради това не са включени в обобщените данни по-долу. Изключени са:

- От Обхват 1: емисиите от използвани технически газове (0,24% от стойността на Обхват 1);
- От Обхват 2: емисиите от използвана топлоенергия (0,28% от стойността на Обхват 2);
- От Обхват 3: категориите 3.4 (Транспорт и доставки нагоре по веригата), 3.6 (Служебни пътувания), 3.7 (Пътуване на служителите до работното място), 3.9 (Транспорт и доставки надолу по веригата) и 3.12 (Третиране на продадени продукти), които заедно представляват 1,01% от стойността на обхват 3,

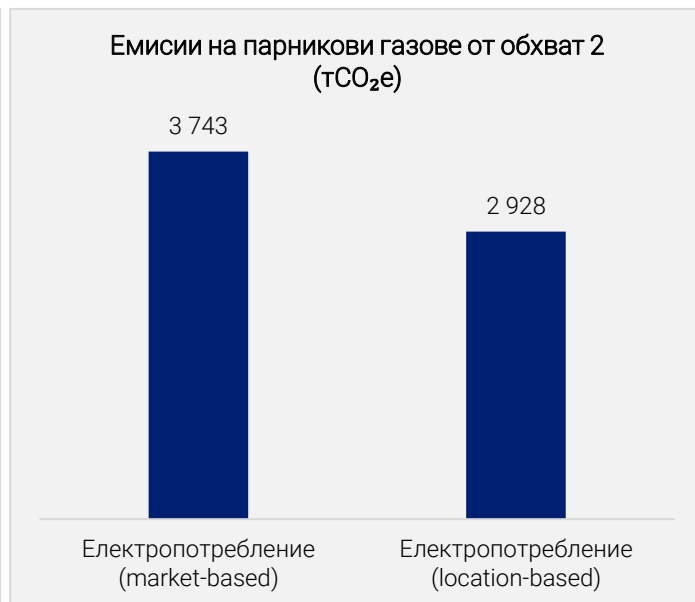
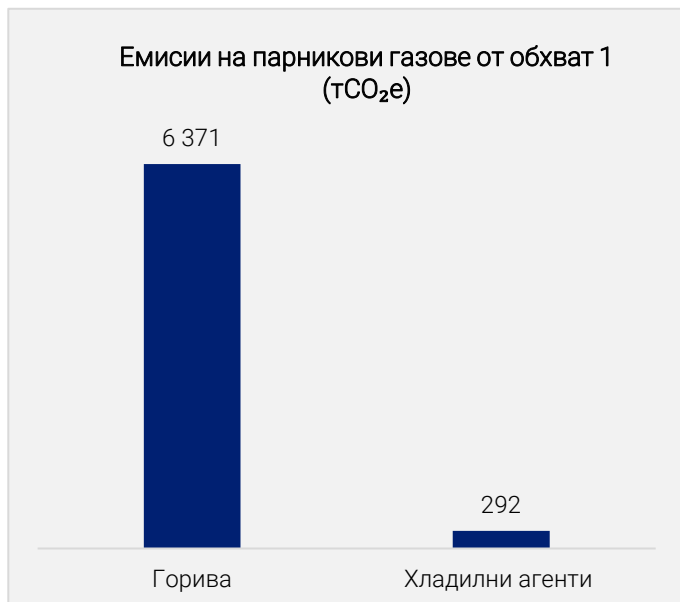
Общата стойност на изключените емисии възлиза на 1,088 тCO₂e, което е несъществено в сравнение с общите емисии на Групата. Същевременно проследяването на тези емисии би изисквало непропорционални усилия по събиране, консолидиране и изчисление, без значимо подобрене в точността на представената информация. С оглед на това изключените емисии няма да бъдат включвани и в бъдещи инвентаризации, освен при настъпване на съществени промени в оперативната дейност, свързана с конкретните категории или техни елементи.

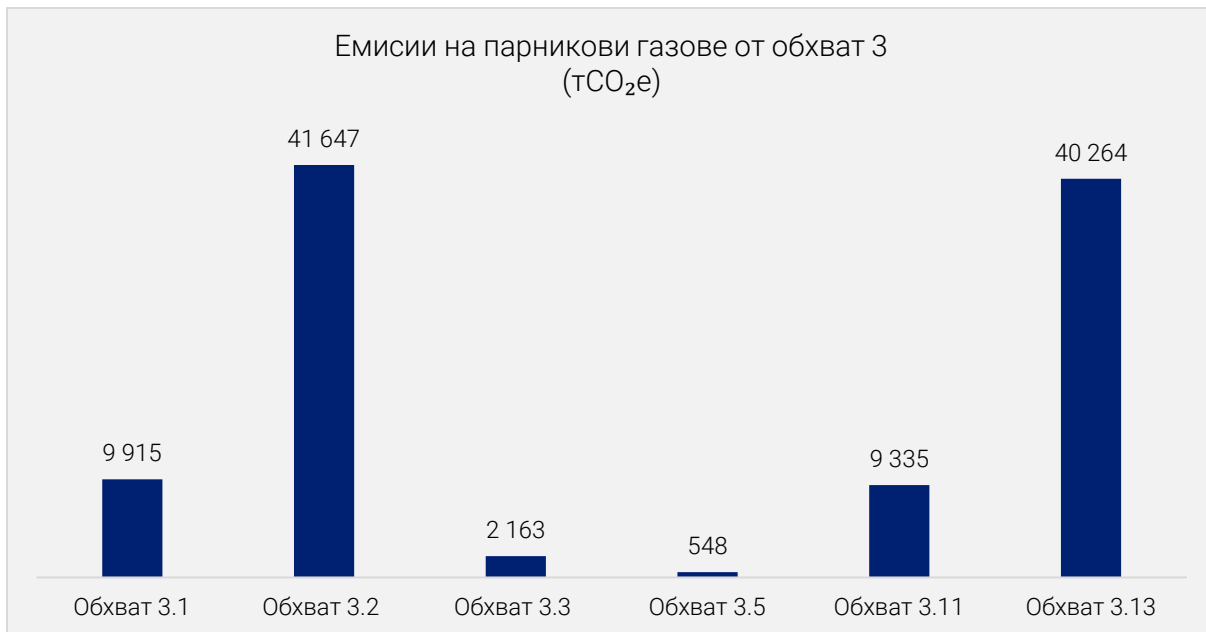
Общите емисии на парникови газове на Групата за 2024 г., след изключване на несъществените източници, възлизат на **114,278 тCO₂e** и са разпределени както следва:

- **Обхват 1: 6,663 тCO₂e**, като най-значителна част се дължи на горивата, използвани от корабите ни при рейсов чартър.
- **Обхват 2: 3,743 тCO₂e**, основно свързани с потреблението на електроенергия в дейностите ни по кораборемонт и машиностроене. Въздействието е частично компенсирано чрез използването на възобновяема енергия от собствените фотоволтаични централи. Оценката е направена съгласно market-based подхода.
- **Обхват 3: 103,871 тCO₂e**, с най-съществен принос от категориите 3.2 (Капиталови разходи) – в резултат на значителния обем инвестиции, направени през годината, включително за разширението на пристанищната инфраструктура във Варна и платените аванси за нови кораби, и 3.13 (Активи, отдадени под наем) – свързани с горивото, използвано от корабите при тайм-чартър, както и с електроенергията, потребена от наематели на наши обекти.

На следващите графики е представено разпределението на емисиите по основни източници във всеки от обхватите, което дава по-пълна представа за структурата на въглеродния отпечатък на Групата:

Извършеното за първи път измерване ще послужи като основа за по-задълбочен анализ на въздействието на Групата, както и за постепенното формиране на реалистични и отговорни приоритети в сферата на декарбонизацията. При определяне на следващи стъпки ще се стремим да отчитаме едновременно екологичните ни въздействия и необходимостта да съхраним икономическата жизнеспособност и конкурентоспособността на нашите дружества. В следващите подраздели са описани мерките, които вече прилагаме с цел ограничаване на емисиите и повишаване на ресурсната ефективност в различните бизнес сегменти.

В допълнение към действията за ограничаване на въглеродните емисии, Групата започва да идентифицира и оценява потенциалните рискове от климатичните промени върху дейността си – включително екстремни метеорологични условия, нарушаване на логистичните вериги и промени в нормативната рамка. Целта е с времето да разработим и мерки за адаптация, които да подсилят дългосрочната устойчивост и конкурентоспособност на нашите дружества.

2. ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ДЕКАРБОНИЗАЦИЯ

В дейността си прилагаме разнообразни технически и организационни решения за намаляване на потреблението на горива и въглеродните емисии. В морския транспорт адаптираме скоростта на плаване спрямо оперативните и пазарните условия. Използването на т.нар. екологична скорост (ecospeed) е установена практика, чрез която оптимизираме разхода на гориво, постигаме по-ниско специфично потребление и ограничаваме въглеродния отпечатък на флота. В подкрепа на тази практика поетапно извършваме технически модификации с цел осигуряване на по-безопасна и ефективна работа на двигателите при намалени скорости. Допълнително използваме корабни инсинератори за третиране на отпадъци на борда, както и топлообменни устройства, които улавят отпадъчната топлина от изгорелите газове и я използват за производство на енергия.

В проектантската си дейност в ИХБ Шипдизайн развиваме инженерни решения, които подпомагат клиентите ни в процеса на декарбонизация. Работим по пилотни проекти за преминаване към алтернативни горива – като метанол и амоняк, както и по внедряване на вятърна енергия като спомагателен източник за задвижване на кораби. И в двата случая целта е намаляване на потреблението на гориво.

Същевременно предприемаме първи стъпки за използване на биогорива като алтернатива на фосилните горива в собствения си флот, при рейсове, при които това е технически и икономически приложимо. Дейностите се реализират в партньорство с производители на двигатели, с оглед осигуряване на съвместимост със съществуващите системи на корабите. Макар че внедряването на алтернативни горивни системи остава ограничено поради нормативни, инфраструктурни и технологични бариери, следим отблизо развитието на

регулаторната рамка и технологичния напредък, за да сме подготвени за навременна адаптация към предстоящите регулации в сектора.

Извън морския транспорт, използваме геотермална енергия в бизнес сграда „Булпорт“, собственост на Булпорт Логистика. Сградата е една от малкото в страната, в която отоплението на площ от близо 4 000 кв. м. се осъществява изцяло с енергия, добита от геотермален извор. Решението е реализирано в съответствие със съвременните изисквания за ефективно използване на природните ресурси. В Булярд корабостроителна индустрия геотермалната вода се използва директно за санитарно-битови нужди на работниците, което позволява оползотворяване на топлинната енергия и намаляване на потреблението на електроенергия.

В допълнение, на територията на Булпорт Логистика са изградени високоефективни зарядни станции за електромобили, достъпни за обществено ползване. Функционират станции с мощност 50 kW и 150 kW, а през март 2025 г. е въведена в експлоатация и нова станция с мощност 200 kW. Инициативата допринася за изграждането на устойчива градска среда чрез развитието на зелена транспортна инфраструктура във Варна и е част от усилията ни за намаляване на емисиите извън основната производствена дейност.

В дружествата от Групата прилагаме редица допълнителни мерки за повишаване на енергийната ефективност. Използваме LED осветителни тела, които значително намаляват разхода на електроенергия за осветление. В Булярд Корабостроителна индустрия планираме внедряване на интелигентна система за управление на компресорите за съгъстен въздух, която ще регулира тяхната работа в зависимост от текущото натоварване и ще оптимизира разхода на енергия.

С цел намаляване на топлинните загуби и подобряване на работната среда, реновираме основните си производствени сгради чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност – включително топлоизолация с панели и подмяна на стара дограма с енергоефективна. Тези дейности се реализират в Булярд Корабостроителна индустрия, ЗММ Сливен и ЗММ Нова Загора.

През 2024 г. на територията на Булярд Корабостроителна индустрия и Булпорт Логистика започнахме поетапна модернизация на електроснабдяващата инфраструктура. Първият етап обхваща цялостната реновация на съществуващата подстанция, подмяна на част от основните трафопостове и обновяване на свързаната с тях кабелна мрежа. Предстои реализацията на втори етап, който включва обновяване на останалите трафопостове и завършване на подмяната на кабелната мрежа. Съществена част от проекта е преминаването от лъчева към пръстеновидна конфигурация на електрозахранването, която повишава надеждността и непрекъснатостта на захранването.

Успоредно с физическата реконструкция внедряваме автоматизирана система за дистанционно управление и мониторинг. Чрез нея в реално време може да се осъществява наблюдение на натоварванията, състоянието на електрооборудването и потреблението на електроенергия, което позволява ранна диагностика, прецизен контрол и допълнително повишаване на енергийната ефективност.

Тези действия са част от дългосрочния ни подход за повишаване на енергийната ефективност и устойчивостта на нашите операции в условията на променяща се регулаторна и пазарна среда. Продължаваме да търсим нови възможности за технологично обновление и по-ниска въглеродна интензивност, с цел постигане на по-устойчива и конкурентоспособна индустриална дейност.

3. Производство и използване на възобновяема енергия

В отговор на нарастващите изисквания за декарбонизация и енергийна независимост, в предприятията от Групата активно изграждаме и използваме собствени източници на възобновяема енергия. Основен акцент поставяме върху фотоволтаичните централи, които допринасят за ограничаване на въглеродните емисии, намаляване на зависимостта от външни доставчици и стабилизиране на разходите за електроенергия.

Към 2024 г. собственото производство от възобновяеми източници покрива около 25% от общото потребление на електроенергия в дружествата. Инициативите се реализират поетапно във всички основни производствени дружества от машиностроителния сегмент и в пристанищната ни дейност.

В ЗММ Сливен функционира фотоволтаична централа с мощност 1 307 kWp, която покрива около 60% от нуждите на предприятието, а в процес на въвеждане в експлоатация е и разширение от 1 100 kWp. През 2025 г. предстои инсталиране на батерия с капацитет 3,76 MWh, което ще позволи достигане на почти пълна енергийна автономност.

В ЗММ Нова Загора соларният парк с мощност 888 kWp покрива около 40% от потреблението на електроенергия, а през 2025 г. предстои въвеждане в експлоатация на разширение от 316 kWp. В ИХБ Метал Кастингс е изградена малка локална

инсталация с мощност 20 kWp, която се използва за подгриване на вода за битови нужди.

В Одесос ПБМ през 2023 г. бе завършен проект за покривна фотоволтаична централа с мощност 594 kWp. Централата покрива нуждите на предприятието и осигурява електрозахранване от брега за корабите по време на престой, което допринася за намаляване на вредните емисии в пристанищната зона.

Разширяването на капацитета за производство на възобновяема енергия е приоритетна насока в дейността на Групата. Планираме изграждане на нови соларни паркове в други дружества, в комбинация с инсталиране на батерии за съхранение. Тези инициативи ще увеличат дела на собственото производство на електроенергия и ще подпомогнат постигането на устойчива енергийна независимост. В същото време те повишават адаптивността на дружествата спрямо пазарните и регулаторни промени в енергийния сектор. Това е съществена част от усилията ни за намаляване на въглеродния отпечатък на нашите предприятия.

4. Международни регулации и устойчиво корабоплаване

Групата работи активно по прилагането на международните стандарти, свързани с екологичните аспекти на морския транспорт, с цел постигане на по-добра енергийна ефективност и съответствие с действащата регулаторна рамка. В съответствие с изискванията на Международната морска организация (IMO) и дългосрочните направления на [Корабната стратегия 2030-2050](#), внедряваме поетапно технически и организационни мерки за подобряване на експлоатационната ефективност на корабите и ограничаване на въглеродните емисии.

В изпълнение на Международната конвенция MARPOL (Annex VI), през 2023 г. за първи път определихме индекса за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI). Изчислените стойности за всички кораби от флота на Групата са по-високи от регулаторните изисквания, което е характерно за повечето търговски кораби, проектирани и построени преди въвеждането на новите технически стандарти. Започнахме и изчисляване на оперативния годишен експлоатационен индикатор за въглероден интензитет (CII), който отчита реално изминатото разстояние, натоварването и потреблението на гориво.

През 2024 г. един от корабите ни постигна CII рейтинг B, а останалите три кораба – рейтинг C (в скала от A до E, като A е кораб с по-добро представяне). Резултатите показват положителна динамика спрямо 2023 г., когато всички кораби бяха с рейтинг C, и отразяват ефекта от приложените мерки за по-ефективно планиране на рейсове, оптимизация на скоростта и технически подобрения.

Паралелно с изискванията на IMO, следим и развитието на Европейската схема за търговия с емисии (EU ETS), приложима за морския транспорт от 2024 г. Внедряването ѝ постави нови предизвикателства пред Групата, свързани с управление на въглеродните разходи и адаптиране на дейността ни към новите пазарни условия.

С оглед на тези промени, Групата работи за надграждане на действащите практики чрез допълнителни мерки за съответствие и повишаване на ефективността, като част от дългосрочната си стратегия за конкурентоспособен и отговорен морски транспорт.

ОПАЗВАНЕ НА ЧИСТОТАТА НА ВЪЗДУХА И ВОДИТЕ

Опазването на въздуха и водите е приоритет в екологичната политика на Групата. Внедряваме адаптирани решения и добри производствени практики с фокус върху намаляване на локалното и кумулативното въздействие на Групата върху въздуха и водните ресурси, според спецификите на всеки отрасъл, в който оперираме. Целим дългосрочна защита на ресурсите и отговорно управление в съответствие с националната и международна нормативна рамка.

1. ПРЕЧИСТВАНЕ НА ВЪЗДУХА В ПРОИЗВОДСТВЕНИ ПРОЦЕСИ

В машиностроителните предприятия от Групата прилагаме съвременни технологии за пречистване на въздуха, с акцент върху производствените зони, където се отделят прахови частици и газове. В ЗММ Нова Загора около машините за обработка на метал са инсталирани локални аспирационни и прахоуловителни системи, които улавят замърсителите в точката на отделяне. Това подобрява вътрешния микроклимат и същевременно намалява разпространението на фини прахови частици в цеховете. Уловеният метален прах се предава за рециклиране, с което се постига двойна екологична полза – ограничаване на отпадъците и повторно използване на ресурсите.

През 2024 г. в ЗММ Сливен започна изпълнението на проект за изграждане на нова аспирационна система в бояджийния цех. Системата е проектирана да осигури ефективно отвеждане на изпаренията и праховите частици, като допринася за подобряване на условията на труд и ограничаване на емисиите във външната среда.

2. ПРОЕКТИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА МОРСКАТА СРЕДА

В морския сегмент на Групата прилагаме редица инженерни решения, насочени към ограничаване на влиянието на корабоплаването върху морската и крайбрежната среда. Всички кораби от флота ни са оборудвани със системи за третиране на баластни води, с което се цели предотвратяване на преноса на инвазивни водни организми и съхраняване на морската екосистема. Използваните от нас технологии за обеззаразяване на баластната вода комбинират предварителна филтрация и ултравиолетова (UV) дезинфекция – метод, който е щадящ за околната среда, тъй като не използва химикали, не оставя остатъчни вещества и не води до образуване на вторични отпадъци за разлика от други налични алтернативи.

Проектантската компания ИХБ Шипдизайн има важна роля в усилията на Групата за опазване на морската среда. През последните пет години дружеството е допринесло за реализацията на над 700 проекта, включващи системи за третиране на баластни води, скрубери за почистване на изгорели газове и други иновативни технологии. Посредством тези инженерни решения подпомагаме клиентите си в прилагането на международните изисквания и намаляване на екологичното въздействие от морския транспорт.

3. БЕЗОПАСНА УПОТРЕБА НА МАТЕРИАЛИ

В различните си дейности Групата използва широк набор от материали. Част от тях – като дизелово гориво, смазочни масла, бои, разтворители и ограничено количество помощни химикали за техническа поддръжка и почистване – се класифицират като вещества с определени рискови характеристики, изискващи съобразяване с нормативните изисквания за безопасна употреба и опазване на околната среда. Наред с това използваме значителен обем суровини и материали, които не са класифицирани като опасни – като метали, кабели, електрически компоненти, уплътнения и други, приложими в производствените, логистичните и ремонтните дейности.

В предприятията на територията на България опасните материали се доставят от сертифицирани производители и търговци, като всеки продукт се придружава от информационен лист за безопасност (SDS) в съответствие с Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH). Това осигурява прозрачност относно състава, потенциалните рискове и препоръките за сигурно съхранение, правилна употреба и безопасно третиране на остатъчни количества.

Боите, използвани в дейността, включват продукти на спиртна или разтворителна основа, които могат да отделят летливи органични съединения (ЛОС) в рамките на допустимите граници, определени от европейската регулация. Мониторингът на ЛОС се осъществява регулярно, контролира се от РИОСВ, а данните са публично достъпни чрез Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ).

За всички категории опасни материали прилагаме стандартни мерки за безопасна работа, включително инструктаж и обучение на персонала, ясно етикетирание, подходяща вентилация на работните зони, налични инструкции за действия при инциденти, както и осигуряване на лични предпазни средства. Складовите и работните помещения са оборудвани с необходимата инфраструктура за предотвратяване и реакция при разливи, пожари и други рискови ситуации, в съответствие с изискванията на приложимото законодателство. Остатъчните количества от материали с опасни свойства се събират организирано и се предават на лицензирани оператори.

По отношение на експлоатацията и поддръжката на корабите от флота на Групата, се прилагат изискванията на Международната морска организация, включително разпоредбите на Международната конвенция за контрол на вредните противообраствателни системи по корабите (AFS) и насоки за работа с химикали и опасни материали на борда. В случаите, когато се използват бои и химикали за частични ремонти или технически нужди в различни пристанища по света, техният състав и употреба се съобразяват с местната регулация и с приложимите международни изисквания.

Всички класови и междукласови ремонти на корабите от флота на Групата се извършват в собствения ни кораборемонтен завод, където се прилагат европейските стандарти, включително REACH, за използваните материали. За кораби на външни клиенти се прилагат същите стандарти и процедури за безопасна работа с бои, разтворители и остатъци от материали, включително системи за вентилация и събиране на отпадъци.

Вътрешните правила и процедури за работа с материали с рискови свойства подлежат на периодичен преглед и актуализация, така че да отразяват измененията в нормативната рамка, развитието на технологиите и спецификата на дейностите в отделните дружества.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ И ПРЕЧИСТВАНЕ

Ефективното използване и опазване на водните ресурси е съществен елемент от ангажимента на Групата към устойчиво развитие. Усилията ни са насочени както към намаляване на потреблението на питейна вода, така и към разширяване на вътрешната инфраструктура за собствено водоснабдяване, пречистване и контрол на оттичането. Целим повишаване на ресурсната ефективност, ограничаване на загубите и устойчиво управление на водните ресурси в дългосрочен план.

През 2023 г. в ЗММ Нова Загора бяха регистрирани два собствени водоизточника, използвани за напояване на зелени площи и за охлаждане на машини, а през 2024 г. и ЗММ Сливен регистрира собствен водоизточник за захранване на поливни, промишлени и битови системи. Тези инвестиции намаляват зависимостта от питейна вода и подпомагат дългосрочната устойчивост на производствените процеси.

Друг ключов аспект е управлението на потреблението. През последните години Групата реализира целенасочени инвестиции в ремонт и модернизация на вътрешните водопроводни мрежи в дъщерните дружества, с акцент върху подобрен контрол и предотвратяване на аварийни течове. Въведени са системи за дистанционно отчитане на потреблението, които позволяват ранно откриване на отклонения и по-ефективно управление на ресурсите.

Успоредно с това изграждаме канално-помпени станции за контролирано отвеждане на повърхностни води, като по този начин се ограничава риска от наводнения и замърсяване на околната среда от неконтролирано оттичане и се подобрява дренажната инфраструктура.

Като част от разширението на пристанището в Одесос бе изградена нова водопроводна система, както и канално-помпени станции и каломаслоуловител за предварително пречистване на дъждовните води, чрез които замърсителите се улавят преди водата да бъде отведена безопасно. През 2024 г. в КРЗ Порт Бургас също бяха извършени значителни ремонтни дейности, включително внедряване на система за дистанционен мониторинг на потреблението. Сходни проекти вече са реализирани в Булярд Корабостроителна индустрия и Булпорт Логистика.

По темите, свързани с опазването на чистотата на въздуха и водите, дейностите на Групата подлежат на контрол от компетентните национални и международни органи в зависимост от естеството и местоположението на съответната дейност. Корабите от флота ни преминават множество регулярни планови и извънпланови проверки от страна на регистровите организации, флаговите администрации

и пристанищните власти. През 2024 г. не са отправяни бележки за нередности, нито са установени технически или нормативни несъответствия при извършените инспекции.

На национално ниво предприятията в България подлежат на контрол от Регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ). През 2024 г. е извършена една планова проверка във връзка с контрола на качеството на въздуха в дъщерното дружество ИХБ Метал Кастингс от страна на РИОСВ София. Проверката е преминала успешно, като даденото предписание е изпълнено в срок.

Тези резултати потвърждават ефективността на прилаганите мерки и процедурите за съответствие с нормативната рамка.

РЕСУРСИ, ОТПАДЪЦИ И КРЪГОВА ИКОНОМИКА

Опазването на ресурсите и ограничаването на отпадъците са сред основните направления, по които Групата насочва усилия в рамките на ангажимента към кръгова икономика и устойчиво управление. Вниманието ни е съсредоточено върху ефективното използване на суровини и материали, намаляване на генерираните отпадъци и удължаване на жизнения цикъл на нашите продукти и активи.

1. УПРАВЛЕНИЕ НА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Ефективното използване на ресурси е съществен елемент от производствения модел на Групата. Стремим се да увеличаваме дела на вложените вторични суровини, както вътрешногрупово, така и чрез сътрудничество с външни партньори, като по този начин повишаваме ресурсната ефективност в различните звена на дейността си.

В ИХБ Метал Кастингс през 2024 г. са закупени общо 1 349 тона вторични материали – предимно стар чугун, стоманен отпадък и кварцов пясък, който представлява страничен продукт от производството на каолин. Около 15% от тези суровини са доставени от машиностроителните дружества ЗММ Сливен и ЗММ Нова Загора. Част от използваните кварцов пясък преминава през няколко технологични цикъла – средно до пет пъти – преди да бъде подменен, което допринася за намаляване на нуждата от нови ресурси. Почти 100% от използваните материали за леене през 2024 г. произхождат от рециклирани или повторно използвани източници, като всяка плавка включва и определено количество първични суровини в съответствие с технологичните изисквания. Готовите отливки се влагат основно в производството на стругове в ЗММ Сливен.

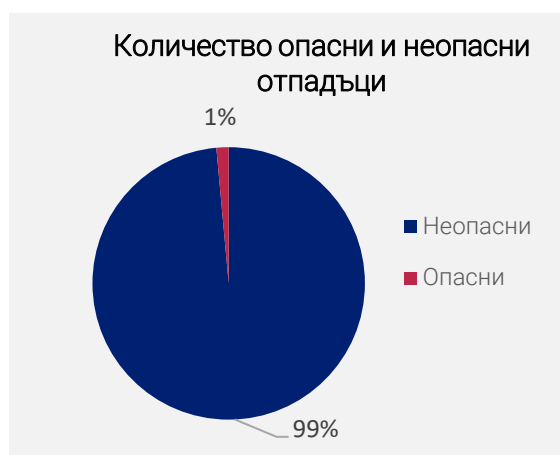
Вертикалната интеграция на машиностроителния сегмент подпомага координираното използване на суровини и материали, като осигурява по-добра проследимост, по-къси логистични вериги и по-ниски разходи, свързани с транспорт и снабдяване.

В кораборемонтната дейност също прилагаме сходни принципи. В Булярд корабостроителна индустрия използваме значителни количества медна шлака – вторичен продукт от металургично производство. През 2024 г. дружеството е използвало 9 700 тона от този материал като абразив при бластиране, с което се избягва използването на първични суровини.

2. ГЕНЕРИРАНЕ, ТРЕТИРАНЕ И ПОВТОРНА УПОТРЕБА НА ОТПАДЪЦИ

Групата прилага подход, насочен към ограничаване на отпадъците и по-ефективно използване на ресурсите по цялата верига – от фазата на снабдяване до управлението на остатъчни материали. Усилията ни са съсредоточени както върху намаляване на генерирането на отпадъци, така и върху тяхното правилно третиране, повторна употреба и оползотворяване.

През 2024 г. от дейността на предприятията в Групата са образувани общо 24 633 тона отпадъци и отпадъчни води. Основната част (около 74%) се депонира. Това са предимно промишлени и строителни отпадъци, като най-голям дял заема използвания абразив при бластиране в Булярд корабостроителна индустрия. Останалата част се предава за рециклиране или се оползотворява – както чрез вътрешни процеси, така и чрез лицензирани външни оператори. Не включваме отпадъци, генерирани от трети страни и предадени чрез временна инфраструктура (например от кораби на външни собственици по време на престой в наши обекти), тъй като не носим отговорност нито за тяхното образуване, нито за последващото им

управление. През 2024 г. са отчетени 4 634 тона отпадъци, свързани със строителството на разширението на Одесос ПБМ, които са еднократни по характер.

В морския транспорт прилагаме изискванията на международната регулаторна рамка относно управлението на отпадъци. Остатъците от горива, нефтоводни смеси, както и битовите и оперативните отпадъци, се събират и съхраняват разделно на борда, като впоследствие се предават на лицензирани брегови съоръжения при акостиране на корабите. Определени филтрирани отпадни смеси се пречистват до степен да могат да бъдат изливани в морето само , при спазване на строго регламентираните условия, определени от MARPOL. Подобно е третирането и на някои други оперативни и битови отпадъци и води. Дейностите по управление на отпадъците на борда се осъществяват в съответствие с одобрен План за управление на отпадъците (Garbage Management Plan), съгласно приложимите стандарти за опазване на морската среда. Поддържа се специална отчетност, която подлежи на проверка от пристанищните власти и класификационните организации.

В някои от предприятията продуктови остатъци се реинтегрират обратно в производствените процеси. В ИХБ Метал Кастингс, например, филтърният прах се използва за графитни смеси, а шлаката и технологичните остатъци от леенето се въвеждат отново в производството. За 2024 г. такива реинтегрирани отпадъци възлизат на 135 тона.

Във всички дружества от Групата генерираният скрап от основните дейности (производствени или ремонтни) се предава за рециклиране, включително частично и в собствената ни леярна, като предварително се сортира по вид с цел по-лесно последващо оползотворяване (например отделяне на бронзови, алуминиеви и стоманени стружки, както и разграничаване на чугунени от стоманени отпадъци). Инцидентно могат да възникнат и допълнителни количества скрап, свързани с разчистване на площадки при големи инвестиционни проекти или бракуване на активи, които също се предават за рециклиране.

За транспортиране на готовата си продукция използваме основно дървени палети, греди и метални стойки, които са рециклируеми и в отделни случаи подлежат на многократна употреба, в зависимост от състоянието им след доставка.

С тези практики насърчаваме затварянето на материалния цикъл, удължаваме живота на вложените ресурси и ограничаваме отпадъците.

3. Продължителен жизнен цикъл и ремонт

Продължителната употреба на произведените продукти и използваните машини и съоръжения е един от начините, по които Групата допринася за по-устойчиво управление на ресурси и намаляване на отпадъците. Тези практики отразяват стремежа ни към удължаване на периода на ефективна експлоатация на активите чрез качествено проектиране, навременна поддръжка, ремонт и рециклиране след извеждане от употреба.

Произведените от нас стругове се отличават с дълъг експлоатационен живот. При правилна поддръжка те могат да се използват близо 30 години, като значителна част от компонентите им подлежат на възстановяване. За поддръжане на тяхната функционалност осигуряваме наличност на

резервни части за срок от около 25 години, което е над средното за индустрията. След извеждането им от употреба, около 99% от материалите, вложени в тях, могат да бъдат рециклирани.

В различните бизнес сегменти прилагаме подход, насочен към удължаване на живота на използваните машини и съоръжения. Корабите от флота на Групата се характеризират с дълъг жизнен цикъл – между 20 и 25 години. Основното оборудване в производствената, кораборемонтната и пристанищната дейност също има дълъг експлоатационен живот. Поддържането и възстановяването на съществуващи активи се предпочитат пред ранната им подмяна, когато това е технически и икономически оправдано. Групата придобива и оборудване втора употреба.

След приключване на периода на използване на оборудването, материалите, вложени в него, се връщат в икономическия оборот. Бракуваните машини се демонтират, като металните им компоненти се претопяват и влагат повторно в различни производствени процеси, включително вътрешногрупово. Корабите също подлежат на демонтаж в края на живота си - стоманата, цветните метали и оборудването се разделят по вид и се насочват към повторна употреба или рециклиране, съгласно добрите практики в сектора.

4. Устойчиво използване на сграден фонд

Полагаме целенасочени усилия за реновиране и намиране на ново предназначение на сгради, които вече не използваме в основната си дейност. Вместо изграждането на нови обекти, така ограничаваме необходимостта от строителни материали, намаляваме свързаните с това емисии и минимизираме отпадъците от разрушаване.

През последните години реализирахме редица такива проекти във Варна. Бивш гараж за електрокари беше обновен и превърнат в съвременна зона за хранене, достъпна както за служителите, така и за посетители от района. Сграда, използвана в миналото като телефонна централа, бе адаптирана за нуждите на международна компания, оперираща в областта на морското оборудване. Обекти, използвани преди за промишлено снабдяване с кислород и въздух, са трансформирани за складови или административни цели.

През 2024 г. административна сграда бе преустроена в общежитие за настаняване на чуждестранни работници, които наемаме в Групата. Стартирахме и проект за преустройство на сграда с първоначално предназначение на пълначна станция в модерен учебен център, който се планира да бъде използван от варненската морска гимназия.

Чрез такива инициативи удължаваме използваемостта на съществуващия сграден фонд и извличаме допълнителна стойност от наличната инфраструктура, в подкрепа на устойчивите пространствени и ресурсни решения като част от кръговата икономика.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Настоящият документ представлява първи Консолидиран доклад за устойчивост на Индустиален холдинг България. При неговото разработване бяха ангажирани външни експерти с цел осигуряване на максимално съответствие с действащата регулаторна рамка и добрите международни практики.

Докладът отразява текущото състояние на вътрешните процеси, политики и резултати в областта на устойчивото развитие в рамките на Групата. Положени бяха съществени усилия за гарантиране на точността, пълнотата и уместността на включената информация. Въпреки това е възможно отделни аспекти да бъдат допълнително развити или прецизирани в следващите отчетни периоди.

С натрупването на опит, както и с надграждането на вътрешните процеси по събиране, верификация и консолидация на данни, очакваме бъдещите издания на доклада да предоставят още по-задълбочена и структурирана оценка на напредъка ни по въпросите, свързани с устойчивото развитие.

Настоящият доклад не е верифициран от независима трета страна и следва да се разглежда като отправна точка за систематично и прозрачно отчитане в тази област.

ПРИЛОЖЕНИЯ

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ESRS	Индикатор	Мерна единица	2024	Коментари	
Общи изисквания					
ESRS 2 GOV-1 21 a	Брой членове на борда (административен/управителен/надзорен орган) на изпълнителна позиция	брой	2	Главен изпълнителен директор на ИХБ и Прокурист, член на Управителния съвет. База: списъчен брой към 31.12.2024 г. (head-count).	
ESRS 2 GOV-1 21 a	Брой членове на борда (административен/управителен/надзорен орган) на неизпълнителна позиция	брой	5	Всички други без Главния изпълнителен директор и Прокуриста (УС и НС). База: списъчен брой към 31.12.2024 г. (head-count).	
ESRS 2 GOV-1 21 d	Разпределение в Борда на управление по пол	жени	%	57%	УС и НС. База: списъчен брой към 31.12.2024 г.
		мъже	%	43%	
ESRS 2 GOV-1 21 e	Процентния дял на независимите членове на управителните органи (independent board members)	%	33%		
ESRS 2 GOV-3 29 d	Процент на променливо възнаграждение, зависещо от цели и (или) въздействия, свързани с устойчивостта	%	0%	Няма клаузи в Договорите за управление и в политиката за възнаграждението на УС и НС.	
ESRS 2 SBM-1 40 b AR 12-13	Общи приходи	лв.	126,563	Консолидирани данни	
Отговор на промените в климата					
E1-5 37 AR 35	Обща консумация на енергия, свързана със собствени операции	MWh	11,541		
E1-5 37a AR 33, AR 32	Общо потребление на енергия от изкопаеми източници	MWh	3,972		

ESRS	Индикатор	Мерна единица	2024	Коментари
E1-5 37b	Общо потребление на енергия от ядрени източници	MWh	4,027	
E1-5 AR 34	Процент на потребление на енергия от ядрени източници в общото потребление на енергия	%	35%	
E1-5 37c	Обща консумация на енергия от възобновяеми източници	MWh	3,543	
E1-5 37c i	Консумация на закупена или придобита електроенергия, топлина, пара и охлаждане от възобновяеми източници	MWh	976	
E1-5 37c ii	Консумация на самостоятелно генерирана възобновяема енергия без гориво	MWh	2,567	
E1-5 37c iii	Дял на възобновяеми източници в общото енергийно потребление	%	31%	
E1-6 48 a AR 43	Обхват 1 Емисии на ПГ	tCO2eq	6,663	
E1-6 48 b AR 44	Процент на емисиите на парникови газове от обхват 1 от регулирани схеми за търговия с емисии	%	27%	
E1-6 49 a, 52 a AR 45, AR 47	Брутни емисии на ПГ от обхват 2 (location-based)	tCO2eq	2,928	
E1-6 49 a, 52 b AR 45, AR 47	Брутни емисии на ПГ от обхват 2 (market-based)	tCO2eq	3,743	
E1-6 51 AR 46	Брутни емисии на ПГ от обхват 3	tCO2eq	103,871	
E1-6 44, 52 a AR 47	Общи емисии на парникови газове (location-based)	tCO2eq	113,462	
E1-6 44, 52 b AR 47	Общи емисии на парникови газове (market-based)	tCO2eq	114,278	
E1-6 AR 46 g	Процент от обхват 3 на ПГ, изчислен с помощта на първични данни, получени от доставчици	%	0%	
E1-6 53 AR 53	Интензитет на емисиите на ПГ (location-based) (общо количество емисии на ПГ на приход)	интензитет	0.90	
E1-6 53 AR 53	Интензитет на емисиите на ПГ (market-based) (общо количество емисии на ПГ на приход)	интензитет	0.90	
Опазване на чистотата на въздуха, почвите и водите				
Собствен индикатор	Брой проверки от институции (РИОСВ, морски администрации и т.н.)	брой	1	
Ресурси, отпадъци и кръгова икономика				
E5-5 36a	Очаквана дълготрайност на продуктите, пуснати на пазара, спрямо средната за индустрията за всяка продуктова група	год.	≈30	

ESRS	Индикатор	Мерна единица	2024	Коментари	
E5-5 36c AR27	Дял на рециклируемо съдържание в продуктите	%	99%		
E5-5 36c AR27	Дял на рециклируемо съдържание в опаковките на продуктите	%	100%		
E5-5 37a	Общо тегло на генерирания отпадък	Депониране	тон	18,303	
		Сдаване на брегово съоръжение	тон	222	
		Изгаряне	тон	50	
		Освобождаване в морето	тон	3,702	
		Рециклиране	тон	2,356	
		ОБЩО	тон	24,633	
E5-5 37b AR31 E5-5 37c AR32 E5-5 39	Тегло на опасни отпадъци	тон	276		
E5-5 37b AR31 E5-5 37c AR32	Тегло на неопасни отпадъци	тон	24,358		
E5-5 37d	Общо тегло на nereциклираните отпадъци	тон	22,227		
E5-5 37d	Дял на nereциклираните отпадъци	%	90%		
Отговорен работодател					
S1-10 70	Процент на служителите (ако има такива), които получават възнаграждение, което е под адекватното възнаграждение за съответния сектор и регион	%	0%	Няма служители, които да работят на по-ниска от минималната работна заплата.	
S1-16 97a AR98	Разлика в заплащането между половете	%	7%	Разликата в средната часова ставка на заплащане между служителите жени и мъже, изразена като процент от средната часова ставка на заплащане на служителите мъже.	
S1-8 60a AR 66	Дял на служителите, обхванати от колективни трудови договори от общия брой служители	%	9%	Калкулация на база списъчен персонал към 31.12.2024.	

ESRS	Индикатор	Мерна единица	2024	Коментари	
S1-8 63a AR69	Процент на служителите, обхванати от представители на работниците	%	34%	В дружествата с колективен трудов договор – всички служители. В дружествата без колективен трудов договор - членовете на синдикални организации.	
Развитие на човешкия капитал					
S1-6 50a AR 57 ESRS 2 SBM-1 40 a iii AR 12-13	Брой служители (head count) - към края на отчетния период	жени	брой	212	
		мъже	брой	712	
	Общ брой служители (head count) - към края на отчетния период		брой	924	
S1-6 50a AR 57 S1-6 50b + 51	Среден брой служители (head count) - осреднен брой за целия отчетен период	жени	брой	229	
		мъже	брой	715	
Среден брой служители (head count) - осреднен брой за целия отчетен период		брой	944		
	Брой служители (head count) на постоянен трудов договор	жени	брой	207	Включени са трудовите договори и договорите за управление и контрол. Калкулация на база списъчен персонал към 31.12.2024.
		мъже	брой	611	
	Брой служители (head count) на срочен (временен) договор	жени	брой	5	Включени са трудовите договори и договорите за управление и контрол. Калкулация на база списъчен персонал към 31.12.2024.
		мъже	брой	101	

ESRS	Индикатор		Мерна единица	2024	Коментари
	Брой служители (head count) на негарантирано работно време	жени	брой	0	
		мъже	брой	0	
S1-6 50c AR 59	Броят на служителите, напуснали Групата през отчетния период		брой	215	Броя напуснали лица без срочните (временни) договори.
S1-6 50c	Процент на текучество на служителите		%	23%	База: средносписъчен брой служители
Собствен индикатор	Брой обучени служители		брой	326	Броя обучени лица извън темите за Здраве и безопасност
Собствен индикатор	Разходи за обучение		лв.	33,003	Разходи за обучение извън темите за Здраве и безопасност
Здраве и безопасност					
S1-14 88a AR80	Процент на служителите, които са обхванати от система за управление на здравето и безопасността, базирана на законови изисквания и/или признати стандарти		%	100%	За българските дружества - законодателство, свързано с здравето и безопасността. За морските дружества - Maritime Labour Convention (MLC).
S1-14 88b AR 82, AR 89 - AR91	Брой на смъртните случаи в резултат на свързани с работата наранявания и влошаване на здравословното състояние		брой	0	
S1-14 88b AR 82, AR 89 - AR91	Брой на смъртните случаи сред други работници (напр. работещи на територията на предприятията в Групата) в резултат на свързани с работата наранявания и влошаване на здравословното състояние		брой	0	

ESRS	Индикатор	Мерна единица	2024	Коментари
S1-14 88с AR 89 - AR 91	Брой трудови злополуки	брой	3	
Собствен индикатор	Брой обучени служители	брой	317	Броя обучени лица по темите за Здраве и безопасност
Собствен индикатор	Разходи за обучение	лв.	6,651	Разходи за обучение по темите за Здраве и безопасност
S1-14 88с AR 89 - AR 91	Индекс на честота на трудови злополуки	число	1.57	
Собствен индикатор	Процент служители с професионална застраховка	%	100%	
Местни общности и взаимодействия със заинтересовани страни				
Собствен индикатор	Общ брой студенти, които са част от инициативите за обучение през целия живот	брой	3	
Собствен индикатор	Общ брой партньорства с учебни заведения	брой	11	
Собствен индикатор	Обща стойност на сумите, предоставени за подкрепа на каузи и организации	лв.	31,135	
Собствен индикатор	Общ брой подкрепени инициативи	брой	5	
Собствен индикатор	Общ брой стажанти	брой	33	
Бизнес етика				
G1-4 24a	Брой случаи на нарушаване на процедури и правила за антикорупция и подкупи	брой	0	
G1-4 24a	Стойност на платените актове за нарушаване на правила за антикорупция и подкупи	лв.	0	
G1-5 29b AR9	Обща парична стойност на направени финансови и/или непарични вноски за политически субекти	лв.	0	
G1-6 33с	Брой неуредени съдебни производства за забавени плащания	брой	0	

ESRS	Индикатор	Мерна единица	2024	Коментари	
Социално-икономически принос					
Собствен индикатор	Общ сума на външни подизпълнители	хил. лв.	12,446	Консолидирани данни	
Собствен индикатор	Средно превишение на заплатите в Групата от средната регионална заплата за 2024 година	Бургас	%	121%	
		Варна	%	141%	
		Нова Загора	%	100%	
		Сливен	%	121%	
		София	%	164%	
Собствен индикатор	Общи разходи за заплати и осигуровки	хил. лв.	38,087	Консолидирани данни	